

Ks. dr hab. Jan Słomka

Wydział Teologiczny UŚ, Katowice

Bibliografia polskich tłumaczeń tekstów patrystycznych do r. 2006 (wybór)

Wprowadzenie

Na początku była to po prostu bibliografia umieszczona w książce księdza Szczepana Pieszczocho, *Patrologia*, Gniezno 1994, opublikowana za życzliwym przyzwoleniem jej autora, ks. prof. dra hab. Stanisława Longosza. Od tego czasu jest ona stopniowo uzupełniana, w miarę jak przybywa polskich tłumaczeń dzieł Ojców Kościoła. Cel umieszczenia opisywanego spisu jest wyłącznie praktyczny. Chodzi o to, aby dostarczyć studentom teologii, a także wszystkim zajmującym się teologią, wygodne i możliwie kompetentne narzędzie, umożliwiające sprawdzenie, czy dany tekst Ojca kiedykolwiek ukazał się po polsku. A ponieważ polskich tłumaczeń dzieł Ojców Kościoła ukazuje się ostatnio dużo, taka pomoc naukowa okazuje się przydatna. Dlatego zresztą jest ona publikowana w internecie. Tylko bowiem w publikacji internetowej można łatwo i na bieżąco uzupełniać spis, bez nieustannego przedrukowywania go w całości, albo robienia kolejnych suplementów. Równie ważny jest fakt, że bibliografia opublikowana w formie elektronicznej jest o wiele łatwiejsza do przeszukiwania niż wydana w tradycyjnej formie.

Jak było wspomniane, bibliografia ta ma charakter podręczny, i pomimo wszelkich starań, nie jest w stanie zagwarantować że żadne polskie tłumaczenie dzieł Ojców nie zostało w niej pominięte. A więc wszystkich, którzy poszukują bardziej szczegółowych informacji o publikacjach dotyczących patrologii odsyłam do kolejnych numerów *Vox Patrum*, zawierających szczegółowe bibliografie wszelkich polskich publikacji związanych z zagadnieniami patrystycznymi.

W tym miejscu bardzo polecam najważniejszą obecnie pozycję:

W. Stawiszyński. bibliografia patrystyczna 1901-2004. Polskie tłumaczenia tekstów starochrześcijańskich pierwszego tysiąclecia, wyd. Homini, Kraków 2005, ss. 617.

Już sama ilość stron pokazuje drobiazgową wręcz dokładność tejże bibliografii.

Ks. Jan Słomka

Zasoby patrystyczne w internecie

Oto kilka wybranych adresów internetowych zawierających interesujące treści patrystyczne. Warto przedstawić je i tutaj z krótkim omówieniem. Przy czym od razu można dodać, że nie są to wszystkie adresy, albowiem w internecie można znaleźć bardzo dużo stron, które umieszczają wybrane teksty Ojców, albo informacje o Ojcach Kościoła.

Niestety te adresy czasem ulegają zmianie, niektóre mogą być nieaktualne.

Strony w języku polskim

Strona ks. prof. Henryka Pietrasa SJ:

<http://www.cyf-kr.edu.pl/~zjpietra/>

Znajdziemy tu bibliografię licznych prac patrystycznych Autora strony oraz pełne teksty niektórych artykułów. Na stronie są umieszczone także odsyłacze do informacji o patrystycznych seriach wydawanych przez Wydawnictwo WAM (H. Pietras jest nie tylko patrologiem, ale także dyrektorem Wydawnictwa WAM): *Źródła Myśli Teologicznej i Ojcowie żywi*.

Strona ks. prof. Wincentego Myszora:

<http://www.instytut-teolog.katowice.opoka.org.pl/myszorw2.htm>

Zawiera ona bibliografię prac ks. Wincentego Myszora na temat gnozy i bibliografię polskich tłumaczeń koptyjskich tekstów z Nag Hammadi oraz innych tekstów gnostyckich.

Strona ks. Rafała Zarzecznego SJ:

<http://www.jezuici.pl/~rzarzecz/>

Na tej stronie znajduje się bibliografia prac Autora strony oraz bardzo cenna bibliografia publikacji dotyczących judeochrześcijaństwa.

Pozostałe strony

Encyklopedia wczesnego chrześcijaństwa

<http://www2.evansville.edu/evoleweb/>

Jest to inicjatywa podjęta w 1995 r. Przez The University of Evansville. Zamiarem koordynatorów jest stworzenie w internecie przestrzeni, w której będzie można odnaleźć wszelkie informacje dotyczące starożytności chrześcijańskiej. Autor projektu, Anthony F. Beavers, jest koordynatorem, natomiast teksty pochodzą od autorów z całego świata.

Encyklopedia jest podzielona na pięć działów:

1. Angielskie tłumaczenie ogromnej ilości tekstów chrześcijańskich i muzułmańskich z pierwszych piętnastu wieków. Jest to znakomity zbiór tłumaczeń, tylko częściowo tożsamy z innym zbiorem tłumaczeń (Fathers of the Church - patrz niżej), o tyle lepszy, że podaje datę i autora tłumaczenia.

2. Krótkie notki obejmujące większość postaci i problemów patrystycznych. Ten dział nie dodaje niczego istotnego do wiadomości, jakie znajdziemy w większości podręczników czy słowników patrystycznych.

3. Prawie trzydzieści (stan w grudniu 2000 r.) dłuższych artykułów na najważniejsze tematy. Znajdziemy tu obszernie prezentacje najważniejszych postaci i tematów z teologii lub historii Kościoła. Zostały one napisane przez różnych autorów. Tu bardzo daje się we znaki przypadkowość. Widać, że autorzy Encyklopedii umieścili teksty, jakie mieli dostępne, ale nie mieli wpływu na ich ilość i dobór tematyki.

4. Zbiór najważniejszych zabytków ikonograficznych i sztuki wczesnochrześcijańskiej. Zbiór jest bardzo obszerny. Znajdują się tutaj tysiące fotografii dzieł sztuki pochodzących z pierwszych wieków chrześcijaństwa z podanymi elementarnymi informacjami: autor, czas

powstania, miejsce przechowywania. Uporządkowane są alfabetycznie, według osoby przedstawianej albo tematu wizerunku (np. po kolei: Anna, The Annunciation).

5. Tablica geograficzno – chronologiczna. Jest ona dość obszerna i może być przydatna przy studiowaniu starożytności.

Z całości najcenniejsze są niewątpliwie źródła, zarówno pisane jak i ikonograficzne. Mamy tu dostęp do tekstów i obrazów w inny sposób bardzo trudno osiągalnych.

Teksty Ojców

W Internecie umieszczono stosunkowo mało ogólnie dostępnych tekstów oryginalnych dzieł Ojców Kościoła, choć generalnie filologowie klasyczni są bardzo aktywni w internecie i udostępniają немало materiałów. Teksty Ojców stanowią w porównaniu z tekstami klasycznymi wyraźną mniejszość i w dużej mierze zależy od przypadku, jaki tekst uda się znaleźć.

Przykładem strony zawierającej sporo łacińskich tekstów patrystycznych jest „The Latin Library”. Zawiera ona przede wszystkim mnóstwo tekstów z łaciny klasycznej i średniowiecznej, ale także немало tekstów Ojców łacińskich oraz Wulgatę (niestety bez podanych informacji z jakiego wydania pochodzi dany tekst). Jej adres:

<http://www.thelatinlibrary.com/>

Podobny wykaz znajdziemy w zestawie „Latin Literature” pod adresem:

<http://geocities.com/~stilicho/literature.html>

Jest to część strony „Forum Romanum” (<http://geocities.com/~stilicho/rome.html>), znakomitego punktu wyjścia do poszukiwań w internecie treści dotyczących kultury klasycznej. Warto odnotować, że jej autorem jest niespełna dwudziestoletni Dawid Cadmen, pasjonat i student kultury klasycznej mieszkający w Lynchburg w stanie Wirginia w USA.

Inne miejsce gdzie możliwe jest przeszukiwanie tekstu Wulgaty pod kątem poszczególnych słów dostępne jest pod adresem:

<http://www.lib.uchicago.edu/efts/ARTFL/public/bibles/vulgate.search.html>

Natomiast dość niewygodna wersja tekstu Wulgaty, ale możliwa do przeglądania go w całości znajduje się pod adresem (strona jest często nieczynna):

gopher://ftp.std.com/11/obi/book/Religion/Vulgate

Watykan podaje na swojej stronie kompletny tekst nowej edycji Wulgaty:

http://www.vatican.va/archive/bible/nova_vulgata/documents/nova-vulgata_index_lt.html

Augustyn

Augustyn jest pisarzem, któremu poświęcono w internecie najwięcej miejsca spośród Ojców Kościoła. Przykładowo podaję jedną z bardziej rozbudowanych witryn poświęconych całkowicie św. Augustynowi:

<http://ccat.sas.upenn.edu/jod/augustine.html>

Znajdujemy tu, oprócz wielu informacji, także łacińskie teksty *Confessiones*, *De civitate Dei*, wybranych *sermones*, *De musica* i kilka innych (ale to i tak niewiele, jeżeli chodzi o teksty oryginalne w porównaniu z innymi dziedzinami, gdyż np. w internecie można znaleźć całą *Summę* Tomasza z Akwinu w oryginale)

A oto jeden z obszerniejszych spisów stron o Augustynie:

<http://www.geocities.com/Athens/1534/august.html>

Oczywiście jakość każdej z podanych w tym spisie stron trzeba oceniać osobno.

Poza tym :

www.augustinus.de

www.augustinus.it - znajdziemy tu przede wszystkim ciągle rozszerzany zestaw tekstów łacińskich i włoskich dzieł św. Augustyna.

No i adres najznakomitszej uczelni patrystycznej, Augustinianum:
www.aug.org/augustinianum

Tertulian:

<http://www.tertullian.org/>

Tłumaczenia tekstów Ojców Kościoła

Oprócz wspomnianego wyżej zbioru udostępnianego w ramach Encyklopedii Wczesnego Chrześcijaństwa, jeden z największych zbiorów angielskich tłumaczeń tekstów patrystycznych jest dostępny w ramach projektu [Christian Classics Ethereal Library](http://www.christianclassics.org/) realizowanego przez Calvin College (<http://www.calvin.edu/>). Jedną z części tego przedsięwzięcia jest udostępnienie w internecie całości tekstów Ojców opublikowanych wcześniej w seriach składających się na 38 tomowe wydawnictwo *Early Church Fathers: Ante-Nicene Fathers, Nicene and Post-Nicene Fathers*. Teksty te dostępne są pod adresem:

<http://www.ccel.org/fathers2/>.

Godna polecenia jest strona poświęcona twórczości koptyjskiej:

<http://rmcisadu.let.uniroma1.it/~cmcl/>

Jest to znakomita witryna zawierająca między innymi pełny wykaz tomów CORPUS DEI MANOSCRITTI COPTI LETTERARI, a także m. in. wiele tekstów koptyjskich i ich włoskich tłumaczeń. Gwarancją jakości jest osoba odpowiedzialna za zawartość strony, prof. Tito Orlandi, jeden z najwybitniejszych znawców starożytnej literatury koptyjskiej.

Strona poświęcona gnozie została utworzona przez działające od 1928 roku w Stanach Zjednoczonych The Gnostic Society. Jej adres:

<http://www.gnosis.org/library.html>.

Znajduje się tutaj m.in. komplet angielskich tłumaczeń tekstów z Nag Hammadi, ale także wiele innych tekstów (oczywiście w angielskich tłumaczeniach), jak np. *Gnostic Scriptures, Polemical Works, Christian Apocrypha, Corpus Hermeticum, Manichaean Writings, Mandaeen Writings, Cathar Writings*.

Informacje o wydawnictwach

Opracowywany na University of California, Irvine, *Thesaurus Linguae Graecae*:

<http://www.tlg.uci.edu/>

Tu można znaleźć informacje o wydawanym na CD *Thesaurus Linguae Graecae*, czyli możliwie kompletnym zestawie starożytnej literatury greckiej. A więc można się dowiedzieć o założeniach projektu, aktualnym stanie prac oraz o warunkach wypożyczenia CD. Na tej stronie znajduje się również obszerny wykaz adresów internetowych, ale jest on dobrany raczej przypadkowo, np. pojawia się adres z tekstami dotyczącymi magii!

Patrologia Latina:

<http://pld.chadwyck.co.uk/help/aboutpld.htm>

Pod tym adresem niestety otrzymujemy tylko informację o tym, że PL jest dostępna w internecie, ale za opłatą. Wysokość abonamentu nie jest podana i prawdopodobnie nie jest to mała suma.

Jedno z bardziej zasłużonych w publikacji tekstów Ojców wydawnictw, Brepols, ma swoją stronę w internecie:

<http://www.brepols.com/publishers/index.html>

Niestety znajdujemy tu tylko ogólne informacje o seriach wydawanych w ramach *Corpus Christianorum*, bez kompletnego wykazu tytułów tomów opublikowanych w tychże seriach. Jest natomiast katalog z wyszukiwarką pozwalającą na przeszukiwanie według autora, tytułu

lub ISBN. Katalog dotyczy tylko pozycji, jakie można kupić, nie zaś wszystkich wydanych. Jest także aktualna informacja o ostatnio wydanych pozycjach.

Corpus Augustinianum Gissense: www.schwabe.ch.

Inne:

<http://www.perseus.tufts.edu/> Jest to wyśmienita witryna tworzona przez Departament of Classics at Tufts University (<http://ase.tufts.edu/classics/>). Zawiera właściwie wszystkie potrzebne narzędzia do pracy z tekstami łacińskimi i greckimi, np. Słownik Liddell -Scott, słownik Lewis & Short oraz dużą ilość tekstów starożytnych greckich i łacińskich z możliwością wyszukiwania poszczególnych słów.

<http://www.bibl.ulaval.ca/bd/bibp/>

Jest to nie ukończona jeszcze ogromna bibliografia patrystyczna, komendy na razie tylko francuskie.

Spisy treści czasopism poświęconych antykowi:

http://pomoerium.com/contents/j_index.htm

Podsumowanie

Podsumowując ten krótki przegląd zasobów patrystycznych dostępnych w internecie, można stwierdzić, że najcenniejsze są teksty: te nieliczne oryginalne i te bardzo liczne - tłumaczenia głównie angielskojęzyczne. Równie istotny jest dostęp do obszernych zbiorów ikonograficznych. Cenne są informacje bibliograficzne, choć nie jest ich zbyt dużo. Natomiast pozostałe treści wymagają starannej oceny. Nie dodają one w zasadzie niczego istotnego do tego, co można znaleźć w stosunkowo łatwo dostępnych podręcznikach dobrych autorów, czy encyklopediach lub słownikach tematycznych.

Bibliografia

I. PISMA OJCÓW KOŚCIOŁA (POK)

Seria przekładowa wydawana w Poznaniu pod red. J. Sajdaka

1. **Pisma Ojców Apostolskich:** *Nauka Dwunastu Apostolów, List Barnaby, I-II List Klemensa Rzymskiego do Koryntian, Listy św. Ignacego Antiocheńskiego, List św. Polikarpa do Filipensów, Pasterz Hermasa*, z greckiego tłum. oraz wstępami i objaśnieniami opatrzył A. Lisiecki, Poznań 1924.
2. **MINUCJUSZ FELIKS**, *Oktawiusz*, z łaciny tłum. oraz wstępem i objaśnieniami opatrzył J. Sajdak, Poznań 1925. Reprint: Wydział Teologiczny UAM w Poznaniu, 2002.
3. **EUZEBIUSZ Z CEZAREI**, *Historia kościelna, O męczennikach palestyńskich*, z greckiego tłum. oraz wstępem i objaśnieniami opatrzył A. Lisiecki, Poznań 1924. Wznowione przez WAM, Kraków 1993.
4. **Św. JUSTYN**, *Apologia, Dialog z Żydem Tryfonem*, z greckiego tłum. oraz wstępem i objaśnieniami opatrzył A. Lisiecki, Poznań 1926.
5. **BOECJUSZ**, *O pociechach filozofii. Traktaty teologiczne (O Trójcy Świętej, Czy Ojciec, Syn i Duch Święty substancjalnie o bóstwie się orzekają, W jaki sposób substancje są dobre, O osobie i dwóch naturach przeciwko Eutychesowi i Nestoriuszowi)*, z łaciny tłum. oraz wstępem i objaśnieniami opatrzył T. Jachimowski, Poznań 1926.
- 6-7. **JAN KASJAN**, *Rozmów dwadzieścia cztery*, (t. 6: Rozmowa I-X, t. 7: Rozmowa XI-XXIV), z łaciny tłum. oraz wstępem i objaśnieniami opatrzył L. Wrzoł, Poznań 1928-1929.
8. **Św. WINCENTY Z LERYNU**, *Pamiętnik*, z łaciny tłum. oraz wstępem i objaśnieniami opatrzył J. Stahr, Poznań 1928. Reprint: Wydział Teologiczny UAM w Poznaniu, 2002.
9. **Św. AUGUSTYN**, *Wyznania*, z łaciny tłum. oraz wstępem i komentarzem opatrzył J. Czuj, Poznań 1929.
10. **Św. AUGUSTYN**, *Pisma katechetyczne (Początkowe nauczanie katechizmu, Mowa o Symbolu do katechumenów, Wiara, nadzieja i miłość, Wiara i uczynki, Chrześcijańska walka)*, z łaciny tłum. oraz wstępami i komentarzami opatrzył W. Budzik, Poznań 1929.
- 11-13. **Św. AUGUSTYN**, *Państwo Boże* (t.11: Wstęp i księgi I-VII, t.12: Księgi VIII-XIV t.13: Księgi XV-XXII), z łaciny tłum. oraz wstępem i objaśnieniami opatrzył W. Kubicki, Poznań 1930 -1934 -1937.
14. **WIKTOR Z WITY**, *Dzieje prześladowania Kościoła w Afryce przez Wandalów*, z łaciny tłum. oraz wstępem i komentarzem opatrzył J. Czuj, Poznań 1930.
15. **Św. GRZEGORZ Z NAZJANZU**, *Listy*, w dodatku: *Testament św. Grzegorza z Nazjanzu oraz XIV i LXXI List św. BAZYLEGO do Grzegorza*, z greckiego tłum. oraz wstępem i objaśnieniami opatrzył J. Stahr, Poznań 1933.
16. **LAKTANCJUSZ**, *Pisma wybrane (Jak umierali prześladowcy; Epitome; O gniewie Boga)*, z łaciny tłum. oraz wstępami i komentarzem opatrzył J. Czuj, Poznań 1933.
17. **Św. LEON WIELKI**, *Kazania wybrane (XXIV)*, z łaciny tłum. oraz wstępem i komentarzem opatrzył J. Czuj, Poznań 1936.
18. **Apologeci greccy II wieku: List do Diogneta; św. TEOFIL, Do Autolyka; HERMIASZ, Szydzenie z filozofów pogańskich**, z greckiego tłum. oraz wstępami i komentarzem opatrzył J. Czuj, Poznań 1935.
19. **Św. CYPRIAN**, *Pisma*, t.1: *Traktaty (Do Donata, Że bałwany nie są bogami, Do Kwiryra, O stroju dziewic, O jedności Kościoła katolickiego, O upadłych, O Modlitwie Pańskiej, O śmiertelności, Do Fortunata, Do Demetriana, O uczynku i jałmużnach, O pożytku cierpliwości, O zazdrości i zawiści, Zadania biskupów, O chrzcie heretyków)*, z łaciny tłum. oraz wstępami i komentarzem opatrzył J. Czuj, Poznań 1937.
20. **TERTULIAN**, *Apologetyk*, z łaciny tłum. oraz wstępem i objaśnieniami opatrzył J. Sajdak, Poznań 1947.

21. Św. AMBROŻY, *Mowy (O życiu brata Satyra, O wierze zmartwychwstania, Pocieszenie na zgon Walentyniana, Mowa na zgon Teodozjusza, Przemówienie w Bazylice Porcjańskiej, Mowa przeciw Auksencjuszowi w sprawie wydania bazylik, Przemówienie na przeniesienie relikwii św. Gerwazego i Protazego, I-II Mowa wobec Teodozjusza w sprawie spalonej synagogi)*, z łaciny tłum. oraz wstępami i komentarzem opatrzył J. Czuj, Poznań 1939.
22. Św. GRZEGORZ WIELKI, *Księga reguły pasterskiej*, z łaciny tłum. oraz wstępem opatrzył J. Czuj, Poznań 1948.
23. Św. JAN CHRYZOSTOM, *O kapłaństwie*, z greckiego tłum. oraz wstępem i objaśnieniami opatrzył W. Kania, Poznań 1949.
24. Św. LEON WIELKI, *Mowy (96)*, z łaciny tłum. oraz wstępem i objaśnieniami opatrzył K. Tomczak, Poznań 1958 (tu jest umieszczony m. in. *Tomus ad Flavianum*, czyli *List do Flawiana*).
25. Św. AUGUSTYN, *O Trójcy Świętej*, z łaciny tłum. M. Stokowska, wstępem i komentarzem opatrzył J. M. Szymusiak, Poznań 1963. Wznowione przez Znak, Kraków 1996.
26. Św. AMBROŻY, *Wybór pism dogmatycznych (Wyjaśnienie Symbolu, Misteria, Sakramenty, Wykład Ewangelii według św. Łukasza (fragmenty), Tajemnica Wcielenia Pańskiego)*, z łaciny tłum. oraz wstępami i komentarzami opatrzyli L. Gładyszewski - Sz. Pieszoch, Poznań 1970.
27. Św. AUGUSTYN, *Traktaty o łasce (Łaska a wolna wola, Nagana a łaska, Przeznaczenie świętych, Dar wytrwania)* z łaciny tłum. oraz wstępami i komentarzem opatrzył W. Eborowicz, Poznań 1971.
30. NIL z ANCYRY, *Peristeria. Traktat dla mnicha Agatiusza*, wstęp, przekład z j. greckiego, opracowanie L. Niescior OMI, Poznań 2003.

II. PISMA STAROCHRZEŚCIJAŃSKICH PISARZY (PSP)

Seria przekładowa, wydawana przez Akademię Teologii Katolickiej (od 1999 UKSW) w Warszawie.

1. Św. CYPRIAN, *Listy*, tłum. W. Szoldrski, wstęp M. Michalski, opracowanie E. Stanuła, Warszawa 1969.
2. Św. GRZEGORZ WIELKI, *Dialogi*, tłum. W. Szoldrski, wstęp J. S. Bojarski, opracowanie E. Stanuła, Warszawa 1969.
3. Św. GRZEGORZ WIELKI, *Homilie na ewangelie*, tłum. W. Szoldrski, wstęp J. S. Bojarski, opracowanie M. Maliński, Warszawa 1969.
4. Św. AMBROŻY, *Hexameron*, tłum. W. Szoldrski, wstęp A. Bogucki, opracowanie W. Myszor, Warszawa 1969.
5. TERTULIAN, *Wybór pism (Do męczenników, Preskrypcja przeciw heretykom, O widowiskach, O modlitwie, O chrzcie, O cierpliwości, O pokucie)*, tłum. E. Stanuła, - W. Kania - W. Myszor, wstęp E. Stanuła, opracowanie: W. Myszor - E. Stanuła, Warszawa 1970.
6. Św. HIERONIM, *O znakomitych mężach*, tłum. W. Szoldrski, wstęp J. S. Bojarski, komentarz J. M. Szymusiak; ETERIA, *Pielgrzymka do miejsc świętych*, tłum. W. Szoldrski, opracowanie A. Bogucki, Warszawa 1970.
7. Św. AMBROŻY, *Wybór pism (O pokucie, O ucieczce od świata, O dobrach przynoszonych przez śmierć)*, tłum. W. Szoldrski, wstęp C. A. Guryn, opracowanie E. Stanuła, Warszawa 1971.
8. Św. JAN CHRYZOSTOM, *Homilie i kazania wybrane, (Mowa w dniu święceń kapłańskich, Homilia na temat Księgi Rodzaju 1,1, Homilia na temat Ps 132, Homilia na temat Ewangelii św. Jana 1,14, Homilia na temat Listu do Kolosan 3,16-17, Kazanie na Boże Narodzenia, Kazanie na Wielkanoc, Kazanie na Wniebowstąpienie Pańskie, Kazanie na Zielone Święta, Kazanie drugie na Zielone Święta, Kazanie o Józefie Egipskim, Kazanie o braciach Machabejczykach, Kazanie o św. Pawle Apostole, Kazanie o św. Melecjuszu, Kazanie o św. Pelagii, Mowa przeciw tym, którzy opuściwszy kościół pobiegli na wyścigi konne i widowiska teatralne, Homilia na Nowy Rok na temat słów Apostoła: „Czyńcie wszystko na chwałę Bożą”)* tłum. W. Kania, wstęp i opracowanie J. S. Bojarski, Warszawa 1971.

9. Św. CYRYL JEROZOLIMSKI, *Katechezy*, tłum. W. Kania, wstęp J. S. Bojarski, opracowanie M. A. Bogucki, Warszawa 1973.
10. Św. HIERONIM, *Żywoty mnichów, Dialog przeciw pelagianom*, tłum. W. Szoldrski, wstęp i opracowanie W. Myszor. Tom zawiera również indeksy do listów św. Hieronima w przekładzie J. Czuja, opracowane przez studentów patrologii ATK, Warszawa 1973.
11. Św. EFREM - CYRYLLONAS - BALAJ, *Wybrane pieśni i poematy syryjskie (Efrem: Pieśń o wierze, Pieśń o Najświętszej Pannie, Pieśń o Maryi i Mędracach, Pieśń o Chrystusie światłości świata, Pieśń o Eucharystii, Pieśń o Trójcy Świętej, Pieśń o oblężeniu Nisibis przez Persów, Pieśń o biskupach nisibijskich, Pieśń o Edessie, Pieśń o skardze szatana na cudowność relikwii św. Tomasza Apostoła, Pieśń o znowie złych duchów przeciw Jezusowi, Pieśń o szatanie i śmierci, Pieśń o zmartwychwstaniu umarłych, Hymn powszechny; Cyryllonas: Pieśń o umyciu nóg, Poemat o Eucharystii, Poemat o misterium paschalnym, Poemat o najeździe Hunów na Syrię, Pieśń o nawróceniu Zacheusza, Poemat o pszenicy; Balaj: Pieśń z okazji poświęcenia kościoła w Kenneszrin; Pieśń o katedrze edeskiej nieznanego autora z V w.), z j. syryjskiego tłum. W. Kania, wstęp i opracowanie W. Myszor, Warszawa 1973.*
12. Św. AUGUSTYN, *Wybór mów: kazania świąteczne i okolicznościowe*, tłum. J. Jaworski, wstęp i opracowanie E. Stanula, Warszawa 1973.
13. Św. JAN CHRYZOSTOM, *Modlitwy liturgiczne (Obrzęd boskiej liturgii Ojców naszych Jana Złotoustego i Bazylego Wielkiego, Boska liturgia Ojców naszych Jana Złotoustego i Bazylego Wielkiego, Boska liturgia uprzednio poświęconych darów św. Grzegorza)* tłum. H. Paprocki. *Pisma o charakterze wychowawczym (O wychowaniu dzieci, Porównanie króla z mnichem, Do Teodora po jego upadku, Listy do papieża Innocentego, Listy do Olimpii)* tłum. W. Kania, wstęp i opracowanie A. Słomczyńska, Warszawa 1974.
14. Św. GRZEGORZ Z NYSSY, *Wybór pism (Dialog z siostrą Makryną, Mowy żałobne ku czci biskupa Melecjusza, księżniczki Pulcherii, cesarzowej Placylii i brata Bazylego, Wielka katecheza)*, tłum. W. Kania, wstęp i opracowanie E. Stanula, Warszawa 1974.
15. cz. 1-2, Św. AUGUSTYN, *Homilie na ewangelie i pierwszy list św. Jana*, tłum. W. Szoldrski - W. Kania, wstęp i opracowanie E. Stanula, Warszawa 1977.
16. Św. AMBROŻY, *Wykład Ewangelii według św. Łukasza*, tłum. W. Szoldrski, wstęp i opracowanie A. Bogucki, Warszawa 1977.
17. ORYGENES, *Przeciw Celsusowi*, tłum. S. Kalinkowski, wstęp S. Kalinkowski - W. Stanula, opracowanie S. Kalinkowski - W. Myszor - E. Stanula, Warszawa 1977.
18. Św. CYRYL ALEKSANDRYJSKI, *Wykład prawdziwej wiary, W obronie tytułu Bogurodzica, Homilie efeskie*, tłum. W. Kania, wstęp i opracowanie E. Stanula, Warszawa 1980.
19. z. 1-3, Św. AUGUSTYN, *Przeciw Julianowi, Duch a litera*, tłum. W. Eborowicz, wstęp i opracowanie W. Eborowicz - E. Stanula, Warszawa 1977.
20. *Teksty z Nag Hammadi (Apokryficzny List Jakuba, Ewangelia prawdy, Wypowiedź o zmartwychwstaniu, Ewangelia Tomasza, Ewangelia Filipa)*, z koptyjskiego tłum. A. Dembska - W. Myszor, wstęp i opracowanie W. Myszor, Warszawa 1979.
21. Św. ATANAZY, *Apologie (Apologia przeciw arianom, Apologia do Konstancjusza, Apologia własnej ucieczki)*, tłum. oraz wstęp i opracowanie J. Ozóg, Warszawa 1979.
22. Św. AUGUSTYN, *O nauce chrześcijańskiej, Sprostowania*, tłum. oraz wstęp i opracowanie J. Sulowski, Warszawa 1979.
23. ORYGENES, *O zasadach*, tłum. S. Kalinkowski, wstęp i opracowanie S. Kalinkowski - W. Myszor - E. Stanula, Warszawa 1979.
24. Św. METODY Z OLIMPU, *Uczta*, tłum. S. Kalinkowski. ORYGENES, *Homilie o Pieśni nad Pieśniami, Zachęta do męczeństwa*, tłum. S. Kalinkowski, wstęp i opracowanie E. Stanula, Warszawa 1980.
25. Św. AUGUSTYN, *Pisma egzegetyczne przeciw manichejczykom (Przeciwko manichejczykom komentarz do Księgi Rodzaju, Niedokończony komentarz słowny do Księgi Rodzaju, Komentarz słowny do Księgi Rodzaju)*, tłum. J. Sulowski, wstęp i opracowanie W. Myszor, Warszawa 1980.

26. *Starożytne reguły zakonne* (Reguły: PACHOMIUSZA, AUGUSTYNA, PORKARIUSZA, CEZAREGO Z ARLES, PAWŁA I STEFANA, MISTRZA, BENEDYKTA, KOLUMBANA, LEANDRA I IZYDORA Z SEWILII), przekład zbiorowy, wybór, wstęp i opracowanie M. Starowieyski, Warszawa 1980.
27. Św. DOROTEUSZ Z GAZY, *Nauki ascetyczne*, tłum. oraz wstęp i opracowanie M. Borkowska, Warszawa 1980.
28. cz. 1-2, ORYGENES, *Komentarz do Ewangelii św. Jana*, tłum. S. Kalinkowski, wstęp i opracowanie W. Myszor - E. Stanula, Warszawa 1981.
29. TERTULIAN, *Wybór pism II (Do pogan, Świadectwo duszy, Do Skapuli, Lekarstwo na ukłucie skorpiona, Do żony, Zachęta do czystości, Przeciw Żydom, Przeciw wszystkim herezjom)* przekład zbiorowy, wstęp Cz. Mazur - K. Obrycki, opracowanie W. Myszor - K. Obrycki - E. Stanula, Warszawa 1983.
30. ORYGENES *Homilie o Księdze Jeremiasza, Komentarz do Lamentacji Jeremiasza, Homilie o Księgach Samuela i Księgach Królewskich*, tłum. i opracowanie S. Kalinkowski, wstęp E. Stanula, Warszawa 1986.
31. z. 1-2, ORYGENES *Homilie o Księgach Rodzaju, Wyjścia, Kapłańskiej*, tłum. i opracowanie S. Kalinkowski, wstęp E. Stanula, Warszawa 1984.
32. z. 1-2, EUGIPIUSZ, *Dzieła (Życie św. Seweryna, Reguła Eugipiusza, Wypisy z dzieł św. Augustyna)*, tłum. oraz wstęp i opracowanie K. Obrycki, Warszawa 1985.
33. z. 1-2, *Apoftegmaty Ojców Pustyni*, tłum. M. Borkowska - M. Starowieyski - M. Rymuza, wstępami opatrzyli E. Makowiecka - M. Starowieyski - E. Wipszycka, opracowanie i wybór M. Starowieyski, Warszawa 1986.
34. z. 1-2, ORYGENES, *Homilie o Księgach Liczb, Jozuego i Sędziów*, tłum. i opracowanie S. Kalinkowski, wstęp E. Stanula, Warszawa 1986.
35. Św. AMBROŻY, *Wybór pism II (O Nabocie, O Tobiaszu, O Izaaku lub o duszy, O dziewicach)*, tłum. i opracowanie R. Pankiewicz - Jundziłł - P. Libera - K. Obrycki, Warszawa 1986.
36. ORYGENES, *Homilie o Ewangelii św. Łukasza*, tłum. i opracowanie S. Kalinkowski, wstęp M. Starowieyski, Warszawa 1986.
- 37-42. z. 1-2, Św. AUGUSTYN, *Objaśnienia Psalmów*, tłum. i wstęp J. Sulowski, opracowanie E. Stanula, Warszawa 1986.
43. PRUDENCJUSZ AURELIUSZ KLEMENS, *Poezje (Hymny - Cathemerinon, Boskość Chrystusa - Apotheosis, Źródło grzechu - Hamartigenia Walka duszy Psychomachia, Przeciw Symmachowi - Contra Symmachum, Wieńce męczeńskie - Peristephanon, Epigramy - Dittochaeon)*, tłum. oraz wstęp i opracowanie M. Brożek, Warszawa 1987.
44. *Apologie*: MINUCJUSZ FELIKS, *Oktawiusz; Do Diogneta*; KLEMENS ALEKSANDRYJSKI, *Zachęta Greków*, tłumaczyli M. Szarmach - A. Świderkówna - J. Sołowianiuk, wstępy i opracowanie M. Szarmach - J. Sołowianiuk, redakcja E. Stanula, Warszawa 1988.
45. *OJCOWIE APOSTOLSCY*, (KLEMENS RZYMSKI, IGNACY ANTIOCHEŃSKI, POLIKARP. *List do Filipian, Męczeństwo św. Polikarpa, List Barnaby*, HERMAS, *Pasterz, II List Klemensa*, MELITON z SARDES, *Homilia paschalna*) tłum. A. Świderkówna, wstęp W. Myszor, Warszawa 1990.
- 46-47. Św. AUGUSTYN, *Problemy Heptatetechu*, cz. 1-2, tłum. J. Sulowski, wstęp i opracowanie E. Stanula, Warszawa 1990.
48. Św. AUGUSTYN, *O kazaniu Pańskim na Górze, Do Simplicjana o różnych problemach, Problemy ewangeliczne*, tłum. S. Ryznar - J. Sulowski, wstęp i opracowanie E. Stanula, Warszawa 1990.
49. CHROMACJUSZ Z AKWILEI, *Kazania i homilie*, tłum. S. Ryznar, wstęp i opracowanie E. Stanula, Warszawa 1990.

50. Św. AUGUSTYN, *O zgodności ewangelistów*, tłum. J. Sulowski, wstęp i opracowanie E. Stanuła, Warszawa 1990.
51. Św. HIERONIM, *Apologia przeciw Rufinowi*, tłum. S. Ryznar, wstęp i opracowanie E. Stanuła, Warszawa 1989.
52. Św. CEZARY Z ARLES, *Kazania*, tłum. S. Ryznar, wstęp i opracowanie E. Stanuła, Warszawa 1990.
53. KOMMODIAN, *Poezje*, tłum. i wstęp P. Gruszka, opracowanie E. Stanuła, Warszawa 1990.
54. Św. AUGUSTYN, *Pisma przeciw Manichejczykom (O pożytku wiary, O dwóch duszach, Sprawozdanie z dyskusji z Fortunatem, List Podstawowy, Przeciw Adimantowi. Przeciw Feliksowi)*, tłum. J. Sulowski, wstęp i opracowanie W. Myszor, Warszawa 1990.
55. Św. AUGUSTYN, *Przeciw Faustusowi*, księgi I-XXI, tłum. J. Sulowski, wstęp i opracowanie W. Myszor, Warszawa 1991.
56. Św. AUGUSTYN, *Przeciw Faustusowi*, księgi XXII-XXXIII, *Przeciw Sekundynowi*, tłum. J. Sulowski, wstęp i opracowanie W. Myszor, Warszawa 1991.
57. ORYGENES, *Komentarz do listu św. Pawła do Rzymian*, tłum. i opracowanie S. Kalinkowski, wstęp E. Stanuła, Warszawa 1993.
58. QUODVULTDEUS, *Księga obietnic*, tłum. E. Kolbus, wstęp J. Gliściński, Warszawa 1993.
59. TERTULIAN, *Przeciw Marcjonowi*, przekład zbiorowy S. Kalinkowski - W. Myszor - K. Obrycki - S. Ryznar - E. Stanuła, wstęp i opracowanie W. Myszor, Warszawa 1993.
60. Św. KOLUMBAN, *Pisma*, przekład zbiorowy, wstęp i opracowanie J. Strzelecki, Warszawa 1995.
61. ATANAZY Z ALEKSANDRII, *O wcieleniu Słowa*, tłum. wstęp i opracowanie Michał Wojciechowski, Warszawa 1998.
62. ATANAZY Z ALEKSANDRII, *Przeciw poganom*, tłum. wstęp i opracowanie Michał Wojciechowski, Warszawa 2000.
63. ŚW. HILARY Z POITIERS, *Komentarz do Ewangelii św. Mateusza, Traktat o Tajemnicach*, tłum., wstęp i opr. E. Stanuła CSsR, Warszawa 2002.

III. PRZEKŁADY PISM OJCÓW W „VOX PATRUM”

46-47 (2005)

Optat z Milewy, *Traktat przeciw donatystom*, ks. 2, wstęp i kom. S. Longosz, tłum. A. Gołda, 597-622.

Pochwały na cześć Pana wraz z cudem, który wydarzył się w kraju Eudów, tłum., wstęp i kom. R. Sawa, 623-634.

44-45 (2003)

Optat z Milewy, *Traktat przeciw donatystom*, ks. 1, wstęp i kom. S. Longosz, tłum. A. Gołda, 432-460.

42-43 (2002)

Kanony Kościoła Kartagińskiego (r. 418) potępiającego Pelagiusza i Celestiusza, tłum. ks. Krzysztof Burczak, 456-460.

PSEUDO-AMBROŻY, *O godności kapłańskiej* (CPL 171 A), wstęp J. Figiel SDS; przekład - ks. Z. Wójtowicz, 537-550.

EPIFANIUSZ Z SALAMINY - *Pisma przeciw obrazom* (CPG 3749-3752), wstęp S. Longosz - M.M. Dylewska, przekład - M.M. Dylewska, 551- 566.

IZYDOR Z SEWILLI, *O winorośli* (Etymologiae XVII 5), wstęp i przekład - T. Krynicka, 567-576.

40-41 (2001)

AGATANGELOS - *Chrzest Armenii* (Ag 147-153 = Aa 827-845), wstęp - ks. S. Longosz, tłum. R. Sawa, 454.

AGATANGELOS - *Męczeństwo św. Rypsimy* (Ag 59-88 = Aa 137-210), wstęp - ks. S. Longosz, tłum. T. Tiszczenko-Świętorzecka 464.

JAN I MANDAKUNI - *Homilia o miłosierdziu wobec ubogich*, wstęp - ks. S. Longosz, tłum. ks. H. Wójtowicz, 482.

Męczeństwo Piłata (Homilia o śmierci Piłata, CIApNT 75), wstęp i tłum. R. Zarzeczny SJ, 492.

Św. AUGUSTYN - *List do Bonifacjusza* (Ep. 17, coli. Divjak). wstęp i tłum. J. Pudliszewski, 517.

TEODOT z ANCYRY - *Homilia wygłoszona na Soborze Efeskim* (431, wstęp - R. Zarzeczny SJ, tłum. zb. 523.

HORMIZDAS PAPIEŻ - *List do kapłanów, diakonów i archimandrytów Syrii II*, wstęp i tłum. ks. S. Koczwarą, 529.

38-39 (2000)

PSEUDO-MAREK EWANGELISTA, *Apokryficzny Żywot św. Jana Chrzciciela*, wstęp i przekład R. Zarzeczny SJ, 585-594.

Testament Pana Naszego Jezusa Chrystusa w Galilei (wersja etiopska), wstęp i przekład R. Zarzeczny SJ, 595-602.

SZENUTE ARCHIMANDRYTA z ATRIPE, *Testament*, wstęp i przekład ks. R. Szmurło, 603-608.

36-37 (1999)

Św. AUGUSTYN, *O cierpliwości*, wstęp i przekład ks. Z. Wróbel, 477-496.

Św. JAN DAMASCENSKI, *I. Mowa obronna przeciw tym, którzy odrzucają święte obrazy*, wstęp i przekład M. Dylewska, 497-516.

34-35 (1998)

Św. AMBROŻY, *O Eliaszu i poście*, wstęp i przekład ks. P. Jędrzejewski, 471-500.

Św. AMBROŻY, *Dwa ekskursy filozoficzne o dziewictwie* (*De virginitate* 15, 94-97; 17,108 - 18,118) wstęp i przekład M. Banaś, 501-510.

32-33 (1997)

List Piotra do Filipa (Nag Hammadi Codex VIII 2), wstęp i przekład W. Myszor, 419-424.

Greccy filozofowie przyrody u Hipolita Rzymskiego (*Philosophumena* I 1-16), wstęp i przekład S. Kalinkowski, 425-438.

MARCELI Z ANCYRY, *Fragmety zachowanych pism* (1-35), wstęp i przekład J. Słomka, 439-450.

PSEUDO ANTONI EGIPSKI, *Pouczenia o moralnym życiu i uczciwym postępowaniu*, wstęp i przekład J. Naumowicz, 451-456.

KANDYD ARIANIN, *List do Mariusza Wiktoryna o boskim zrodzeniu*, wstęp i przekład T. Stepień, 457-466.

Św. AUGUSTYN, *Kazanie 20: "Stwórz we mnie, o Boże, serce czyste"*, wstęp i przekład E. Kolbus, 469-474.

30-31 (1996)

PSEUDO-KLEMENS, *Listy do dziewic*, wstęp S. Longosz, przekład W. Kania, 405-432.

Św. JAN CHRYZOSTOM, *Bogu poświęcone niewiasty nie powinny mieszkać z mężczyznami*, wstęp S. Longosz, przekład R. Sawa, 433-460.

24-29 (1993-1995)

PSEUDO-CYPRIAN, *O samotnym życiu duchownych*, przekład E. Kolbus, 376-412.

Św. JAN CHRYZOSTOM, *Przeciw duchownym mieszkającym wspólnie z dziewicami*, wstęp S. Longosz, przekład R. Sawa, 413-446.

PSEUDO-HIERONIM, *List do Oceana o życiu duchownych*, wstęp i przekład Z. Wójtowicz, 447-454.

20-23 (1991-1992)

Opowieść o budowie wielkiego kościoła Bożego zwanego kościołem Mądrości Bożej w Konstantynopolu, wstęp i przekład S. Rawa, 409-428.

EFREM SYRYJCZYK, *Pieśń o katedrze edeskiej*, wstęp i przekład W. Kania, 229-237.

HYPATIUSZ Z EFEZU, *O kulcie obrazów*, wstęp i przekład J. Naumowicz, 429-436.

Św. CYPRIAN (?), *Pogańskie bóstwa nie są bogami*, wstęp i przekład M. Kondratowicz, 437-450.

Św. AUGUSTYN, *List 150*, wstęp, przekład i analiza A. Eckmann, 451-462.

SEDULIUSZ, *Hymny*, wstęp i przekład H. Wójtowicz, 463-476.

19 (1990)

EZECHIEL TRAGIK, *Wyprowadzenie*, wstęp i przekład R. Sawa, 867-884.

Męczeństwo św. Porfiriusza mima, wstęp i przekład N. Widok, 885-892.

HIPOKRATES, *Przysięga lekarska*, wstęp i przekład H. Wójtowicz, 893-898.

Św. AUGUSTYN, *Pieniądze w depozycie dla Kościoła Hippony (Epistola 7 coll. Divjak)*, wstęp i przekład J. Pudliszewski, 899-902.

Modlitwa Nersesa, wstęp i przekład M. Starowieyski, 903-908.

18 (1990)

Św. ATANAZY, *List do Marcelina o interpretacji Psalmów*, wstęp i przekład A. Tronina, 303-332.

Św. AUGUSTYN, *Mowy o Wawrzyńcu (Denis XIII, Guelferb. XXV)*, wstęp S. Longosz, przekład E. Kolbus, 333-350.

17 (1989)

Sylwetki diakonów w acta martyrum, opracował A. Malinowski: *Akta męczeńskie Karposa, Pamfila i Agatoniki; List męczenników lyońskich; Męczeństwo Perpetuy i Felicyty; Męczeństwo bpa Fruktuoza i diakonów Auguriusza i Eulogiusza; Męczeństwo świętych Mariana i Jakuba; Męczeństwo świętych Montana i Lucjusza*. 757-780.

Listy Avita i Lucjana o znalezieniu relikwii św. Szczepana, wstęp B. Degórski OSPPE, przekład D. Kosior, 781-796.

Św. AUGUSTYN, *Mowa o Wawrzyńcu diakonie*, wstęp S. Longosz, przekład E. Kolbus, 797-822.

BAZYLI Z SELEUCJI, *Mowa pochwalna ku czci św. Szczepana*, wstęp i przekład N. Widok, 823-838.

16 (1989)

-

15 (1988)

Św. CYPRIAN, *Do Donata*, wstęp i przekład M. Szarmach, 1003-1022.

TEONAS ALEKSANDRYJSKI, *List przeciw Manichejczykom*, wstęp i przekład W. Myszor, 1023-1026.

Św. ATANAZY, *List do Antiocheńczyków*, wstęp i przekład A. Gołda, 1027-1038.

KAPREOL Z KARTAGINY, *List do Soboru Efeskiego*, wstęp i przekład A. Bober SJ, 1039-1042.

14 (1988)

-

12-13 (1987)

-

11 (1986)

Św. GRZEGORZ Z NYSSY, *Homilie o Modlitwie Pańskiej*, wstęp S. Longosz, przekład W. Kania, 667-708.

AMFILOCHIUSZ Z IKONIUM, *Jamby do Seleukosa*, wstęp i przekład P. Kochanek, 709-724.

10 (1986)

Św. CYRYL JEROZOLIMSKI, *List do cesarza Konstancjusza o wizji krzyża. Homilia o leżącym przy sadzawce paralityku*. Wstęp S. Longosz, przekład W. Kania, 285-310.

Autorzy pogańscy o chrześcijaństwie: GALEN, AMMIANUS MARCELLINUS, wstęp i przekład A. Bober SJ, 311-332.

KOLUMBAN MŁODSZY, *List do Fidoliusza*, wstęp J. Strzelczyk, przekład A. Mikołajczyk, 333-342.

Św. AUGUSTYN, *Mowy XVI, XXXV, XXXIX*, wstęp i przekład M. Saks i S. Rączka, 343-354.

8-9 (1985)

Kanony Kościoła Wschodniego dotyczące małżeństwa i rodziny, zebrał i przełożył H. Paprocki, 321-344.

Obrzędy sakramentu małżeństwa wg tradycji Kościoła Bizantyńskiego. Obrzęd zaręczyn. Obrzęd koronowania, przekład H. Paprocki, 345-364.

6-7 (1984)

Św. AUGUSTYN, *Epistola 21*, przekład W. Eborowicz, 385-391.

OROSIUS, *Historiarum adversus paganos l. I,2*, przekład K. Obrycki, 392-410.

Męczeństwo św. Floriana, wstęp S. Longosz, *Passio S. Floriani*, przekład A. Pławewski, *Translatio S. Floriani*, przekład A. Słomczyńska, 411-430.

5 (1983)

-

4 (1983)

EUGIPIUSZ, *Żywot św. Seweryna*, (fragm.) przekład A. Bober SJ, 217-229.

Przeciw Kosterom, przekład A. Bober SJ, 320-243.

Męczeństwo św. Genezjusza, przekład A. Bober SJ, 244-247.

Akta męczeńskie św. Akacjusza, przekład A. Malinowski, 248-256.

1982

-

1981

-

IV. WYDAWNICTWO PAX

Instytut Wydawniczy PAX publikuje wiele pozycji patrystycznych, zarówno opracowań polskich lub tłumaczonych, jak i przekładów pism Ojców Kościoła. Nie tworzą one jednak specjalnej serii, choć od r. 1978 posiadają jednolitą szatę graficzną.

1. Św. AUGUSTYN, *Pisma katechetyczne (Początkowe nauczanie religii, Kazanie do katechumenów o wyznaniu wiary, Podręcznik dla Wawrzyńca czyli o wierze, nadziei i miłości, Wiara i uczynki, Chrześcijańska walka)*, tłum. wstęp i opracowanie W. Budzik, Warszawa 1952.
2. Św. HIERONIM, *Listy I-III*, tłum. wstęp i opracowanie J. Czuj, Warszawa 1952-1954.
3. Św. AUGUSTYN, *Dialogi i pisma filozoficzne I-IV* (t. I: *O życiu szczęśliwym, Przeciw akademikom, O porządku*, tłum. K. Augustyniak - J. Modrzejewski - A. Świderkówna; t. 2: *Soliloquia, O nieśmiertelności duszy, O wielkości duszy*, tłum. A. Świderkówna - M. Tomaszewski - D. Turkowska; t. 3: *O nauczycielu, O wolnej woli*, tłum. J. Modrzejewski - A. Trombala; t. 4: *O muzyce ks. VI, O wierze prawdziwej, O naturze dobra*, tłum. M. Maykowska - J. Ptaszyński - D. Turkowska), wstęp i opracowanie W. Eborowicz, Warszawa 1953-1954.
4. KLEMENS ALEKSANDRYJSKI, *Czy człowiek bogaty może być zbawiony?*, tłum. J. Czuj, Warszawa 1953.
5. SALWIANUS, *O opatrności Bożej*, tłum. D. Turkowska, wstęp M. Żywczyński, Warszawa 1953.
6. Św. AUGUSTYN, *Wyznania*, tłum. wstęp i opracowanie J. Czuj, Warszawa 1954 (wyd. 2: 1955).
7. Św. GRZEGORZ WIELKI, *Listy I-IV*, tłum. wstęp i opracowanie J. Czuj, Warszawa 1954-1955 (Indeks: VoxP 10 (1990), z.18, 461-540).
8. Św. GRZEGORZ Z NYSSY, *Wybór pism (O stworzeniu człowieka - fragment, Alegoryczne objaśnienie żywota Mojżesza - fragment, O modlitwie Pańskiej - mowa druga, Nauka katechetyczna, O duszy i zmartwychwstaniu - fragment, Mowa przeciw lichwiarzom, I-II Mowa o miłości ku żebrakom, Kazanie na Wniebowstąpienie Chrystusa, Kazanie o Duchu Świętym, Pochwała wielkiego męczennika św. Teodora, Mowa nad grobem cesarzowej Placylli, List o pielgrzymkach do Jerozolimy)* wybór tłum. wstęp i opracowanie T. Sinko, Warszawa 1963.
9. Św. AMBROŻY Z MEDIOLANU, *Obowiązki duchownych*, tłum. K. Abgarowicz, przekład przejrzeni i wstępem opatrzyli: J. Sajdak - J. Wikariak, Warszawa 1967.
10. Św. GRZEGORZ Z NAZJANZU, *Mowy wybrane*, przekład zbiorowy, Warszawa 1967.
11. Św. JAN DAMASCENSKI, *Wykład wiary prawdziwej*, tłum. B. Wojkowski, wstęp J. Czuj, Warszawa 1969.
12. Św. AMBROŻY Z MEDIOLANU, *O wierze do cesarza Gracjana*, tłum. I. Bogaszewicz; PAULIN, *Żywot św. Ambrożego*, tłum. J. Wojtczak, Warszawa 1970.

13. Św. BAZYLI WIELKI, *Listy* (wybór), tłum. wstęp i opracowanie W. Krzyżaniak, Warszawa 1972.
14. SOKRATES SCHOLASTYK, *Historia Kościoła*, z j. greckiego tłum. S. Kazikowski, Warszawa 1972, wyd. 2 wstęp E. Wipszycka, komentarz A. Ziółkowski, Warszawa 1986.
15. Św. AUGUSTYN, *O Państwie Bożym. Przeciw poganom ksiąg XXII*, I-II, tłum. i opracowanie W. Kornatowski, Warszawa 1977.
16. Św. AUGUSTYN, *Wyznania*, tłum. Z. Kubiak, Warszawa 1978 (wyd. 2-1982, wyd. 3-1987).
17. ORYGENES, *Filokalia*, tłum. wstęp i opracowanie K. Augustyniak, Warszawa 1979.
18. SOZOMEN HERMIASZ, *Historia Kościoła*, tłum. S. Kazikowski, wstęp Z. Zieliński, Warszawa 1980 (wyd. 2 -1989).
19. TEODORET Z CYRU, *Leczenie chorób hellenizmu*, tłum. wstęp i opracowanie S. Kalinkowski, Warszawa 1981.
20. NEMEZJUSZ Z EMEZY, *O naturze ludzkiej*, tłum. wstęp i opracowanie A. Kempfi, Warszawa 1982.
21. ATENAGORAS Z ATEN, *Prośba za chrześcijanami, O zmartwychwstaniu umarłych*, tłum. wstęp i opracowanie S. Kalinkowski, Warszawa 1985.
22. TEODORET Z CYRU, *Listy*, tłum. wstęp i opracowanie J. Radożycki, Warszawa 1987.
23. Św. ATANAZY ALEKSANDRYJSKI, *Żywoł św. Antoniego*; Św. ANTONI PUSTELNIK, *Pisma*, tłum. Z. Brzostowska - A. Ziółkowski - S. Kazikowski - R. Turzyński, wstęp i komentarz E. Wipszycka, Warszawa 1987.
24. EWAGRIUSZ SCHOLASTYK, *Historia Kościoła*, tłum. S. Kazikowski, wstęp E. Wipszycka, Warszawa 1990.
25. KLEMENS ALEKSANDRYJSKI, *Kobierce zapisków filozoficznych dotyczących prawdziwej wiedzy*, tłum. wstęp i opracowanie Janina Niemirska-Pliszczyńska, Warszawa 1994.
26. PAWEŁ DIAKON, *Historia rzymska, Historia Longobardów*, tłum. wstęp i opracowanie Ignacy Lewandowski, Warszawa 1995.
27. FILON ALEKSANDRYJSKI, *Pisma, t.1: O stworzeniu świata. Alegorie praw. O dekalogu. O cnotach*, tłum. wstęp i opracowanie L. Joachimowicz, Warszawa 1986.
28. ZOSIMOS, *Nowa historia*, wstęp i opracowanie E. Wipszycka, tłum. H. Cichocka, Warszawa 1993.
29. FOCJUSZ, *Biblioteka*, tłum. wstęp i opracowanie O. Jurewicz, t. 1, Warszawa 1986; t. 2, Warszawa 1988; t. 3, Warszawa 1994; t. 4, Warszawa 1996, t. 5 Warszawa 1999.
30. Św. BAZYLI WIELKI, *O Duchu Świętym*, tłum. i opracowanie Alina Brzostkowska, wstęp ks. J. Naumowicz, Warszawa 1999.

V. OJCOWIE ŻYWI (OŻ)

Seria o profilu niewielkich antologii, wydawana przez Instytut Wydawniczy "Znak", natomiast tomy 11, 13 i następne przez WAM w Krakowie, pod redakcją ks. M. STAROWIEYSKIEGO.

1. "Karmię was tym, czym sam żyję". *Ojcowie Kościoła komentują ewangelie niedzielne roku A*, opracował M. Starowieyski, z przedmową kard. G. M. Garonne i posłowiem W. Wojdeckiego, Kraków 1978.
2. "Karmię was tym, czym sam żyję". *Ojcowie Kościoła komentują ewangelie niedzielne roku B*, opracował M. Starowieyski, Kraków 1979.
3. "Karmię was tym, czym sam żyję". *Ojcowie Kościoła komentują ewangelie niedzielne roku C*, opracował M. Starowieyski, Kraków 1980.
4. "Karmię was tym, czym sam żyję". *Ojcowie Kościoła prowadzą przez święta roku kościelnego*, wyboru i opracowania tekstów dokonał M. Starowieyski, komentarzem liturgicznym opatrzył J. Miazek, Kraków 1982.

5. *Księga starców (Gerontikon)* tłum. M. Borkowska, wstępem opatrzył i opracował M. Starowieyski, Kraków 1983.
6. *Muza chrześcijańska, t. 1: Poezja armeńska, syryjska i etiopska, przekład zbiorowy, wstępami opatrzyli i opracowali: M. Starowieyski - A. Mandalian - W. Myszor - S. Kur, posłowie J. Reczek, Kraków 1985.*
7. *Eucharystia pierwszych chrześcijan. Ojcowie Kościoła nauczają o eucharystii*, wyboru i opracowania tekstów dokonał M. Starowieyski, wstępami opatrzyli M. Starowieyski - J. Miazek - A. Luft, Kraków 1987.
8. *Pierwsi świadkowie. Wybór najstarszych pism chrześcijańskich (Didache - fragmenty, List KLEMENSA RZYMSKIEGO do Koryntian - fragmenty, Najstarsza homilia chrześcijańska - tzw. II List Klemensa Rzymskiego do Koryntian - fragmenty, Listy św. IGNACEGO ANTIOCHEŃSKIEGO - fragmenty, List św. POLIKARPA do Filipian, Męczeństwo św. Polikarpa, List BARNABY - fragmenty, Pasterz HERMASA - fragmenty, Homilia paschalna MELITONA, List do Diogneta. Pisarze pogańscy o chrześcijanach: Tacyt - Pliniusz - Trajan - Hadrian - Apulejusz - Lukian z Samosaty - Eliusz Arystydes - Epiktet - Marek Aureliusz - Galen - Fronton - Celsus, Najstarszy opis eucharystii JUSTYNA)*, tłum. A. Świderkówna, wstępami opatrzył i opracował M. Starowieyski, Kraków 1988.
9. *Męczennicy. Wstępy opracowanie i wybór tekstów E. Wipszycka - ks. M. Starowieyski, Kraków 1991. W tym m. in.: św. JUSTYN, Męczeństwo Ptolemeusza i Lucjusza, Męczeństwo świętych męczenników Justyna, Charytona, Charyty, Euelpistosa, Hieraksa, Pajona, i Liberiana, Męczennicy z Lyonu, Akta męczenników scylitańskich, Męczeństwo Perpetuy i Felicyty, TERTULIAN, pisma o męczeństwie (Do męczenników, Podstawy prawne prześladowań, „Między sprawą Boską, a sprawą ludzką jest walka”, Cierpienie w Chrystusie, Człowieczeństwo sędziów, O ucieczce w czasie prześladowania, św. CYPRIAN, pisma o męczeństwie: Ucieczka św. Cypriana, Pochwała męczenników, Przyczyna prześladowania, Upadli, Wobec nowego prześladowania, Akta prokonsularne św. Cypriana; Akta świętych męczenników biskupa Fruktuoza i diakonów Auguriusza i Eulogiusza, pisma EUZEBIUSZA Z CEZAREI i ORYGENESA (Odwaga i cierpienie Orygenesesa, Zachęta do męczeństwa – fragmenty), świadectwo biskupa DIONIZEGO o prześladowaniach w Aleksandrii w r. 260, List Fileasza do mieszkańców Tmuis Męczeństwo Fileasza, biskupa Tmuis, Akta męczeństwa Maksymiliana, św. Feliksa biskupa Tibuki, EUZEBIUSZ z CEZAREI, Obrazy z ostatniego prześladowania oraz wiele innych akt męczeństw i fragmentów pism Ojców Kościoła o męczeństwie, LAKTANCJUSZ, Świadectwo męczenników, HERMIASZ SOZOMEN, Męczennicy perscy; Męczeństwo św. Saby.*
10. *Muza chrześcijańska, t. 2, Poezja łacińska starożytna i średniowieczna, przekład zbiorowy, wstępem opatrzył i opracował M. Starowieyski, Kraków 1992.*
11. *Dwunastu, Ps. Abdiasza Historie Apostolskie*, Kraków 1995.
12. *Muza chrześcijańska, t. 3. poezja grecka od II do połowy XV w., Kraków 1995.*
13. *Do Ziemi Świętej, m. in.: o pielgrzymce cesarzowej Heleny około roku 326, Opis podróży z Bordeaux do Jerozolimy z r. 333, HIERONIM, List 108, św. GRZEGORZ Z NYSSY, List II, EGERIA, Pielgrzymka do miejsc świętych, Anonim z Piacenzy, Opis pielgrzymki do Ziemi Świętej, ADOMNAN Z HY, O miejscach świętych*, Kraków 1996.
14. *NERSES SNORHALI, Jezus, Syn jedyny Ojca i inne poematy*, wstęp i opracowanie ks. Marek Starowieyski, przekład tekstu: *Jezus, Syn jedyny Ojca*: ks. Marek Starowieyski, pozostałe tłumaczenia: Jerzy Litwiniuk, Andrzej Mandalian, ks. Marek Starowieyski, Wiktor Woroszyński, Kraków 1998.
15. *TERTULIAN, opracowanie i wybór tekstów* ks. Waldemar Turek, WAM Kraków 1999.
16. *Abraham - tajemnica ojcostwa. Tradycja Izraela i Kościoła wyjaśnia Rdz 22,1-14*, opracowanie K. Bardski, Kraków 1990.
17. *ŚW. CEZARY Z ARLES, (Homilie do Księgi Rodzaju, Objąśnienie Apokalipsy św. Jana)* tłum. ks. A. Żurek, Kraków 2002.

VI. ŻŁOTY WIEK MYŚLI CHRZEŚCIJAŃSKIEJ

Krótkotrwała seria przekładowa, wydawana w Krakowie przez Wydawnictwo Mariackie pod redakcją ks. Ferdynanda Machaya.

1. Św. BAZYLI WIELKI, *Wybór homilii i kazań*, tłum. i wstępem opatrzył T. Sinko, Kraków 1947.
2. Św. JAN ŻŁOTOUSTY, *Dwadzieścia homilii i mów*, tłum. i wstępem opatrzył T. Sinko, Kraków 1947.
10. z. 8. Św. JAN ŻŁOTOUSTY, *Homilie na listy pasterskie św. Pawła i na list do Filemona*, tłum. i wstępem opatrzył T. Sinko, Kraków 1949.

VII. TEKSTY FILOMATY

Seria w formie numerowanych broszur, zawierająca wybrane teksty łacińskie z krótkimi, ale treściwymi polskimi wprowadzeniami, wydawana we Lwowie w 1937 r., przez R. GANSZYŃCA. Zeszyty 41-49 poświęcone są literaturze wczesnochrześcijańskiej.

41. *Liturgica* (liturgia z przekładem, psalmy i hymny).
42. MINUCIUS FELIX, *Octavius* (fragmenty).
43. TERTULLIANUS - CYPRIANUS, *Ad martyras* - fragmenty, *De testimonio animae*, *De spectaculis* - fragmenty; CYPRIANUS, *Ad Donatum* - fragmenty, *Epistula X ad martyras*, *Epistula pastoralis*, *Acta proconsularia*.
44. *Acta martyrum* (fragmenty: *Passio Perpetuae et Felicitatis*, *Acta sancti Maximiliani martyris*, *Acta sanctorum martyrum Claudii Asterii et aliorum*, *Acta S. Eupulii diaconi et martyris*, *Acta S. Phileae et Philoromii*, *Passio s. Agnetis*, *Ambrosius de S. Agnetis*).
- 44a. *Koniec religii starożytnej* (Symmachus w obronie religii rzymskiej, Odpowiedź Ambrożego Symmachowi, Odrodzenie pogaństwa 392-394, Rzym narodowy - tekst Rutiliusza Numantiana, Rzym chrześcijański - 2 teksty św. Augustyna).
45. AUGUSTINUS, *Confessiones* (fragmenty).
46. HIERONYMUS, *Wybór pism* (teksty o charakterze wychowawczym: *Epistula ad Letam*, *De Malcho servo*).
47. Hymny chrześcijańskie (łacińskie teksty 13 hymnów PRUDENCJUSZA, 9 hymnów AMBROŻEGO, *Hymnus abecedarius* SEDULIUSZA, 2 hymny WENANCJUSZA FORTUNATA, Hymn GRZEGORZA WIELKIEGO, Hymn ADAMA DE S. VICTORE, Hymn PIOTRA DAMIANA).
48. BOETIUS, *De consolatione philosophiae* (fragmenty).
49. *Życie zakonne* (fragmenty: ATHANASIUŚ, *Vita Antoni monachi*; RUFINUS, *Historia monachorum*, *Vitae Patrum*; PELAGIUS, *Vitae Patrum*, BENEDICTI *Regula monachorum*, GREGORIUS, *Dialogorum fragmenta*).

VIII. STAROŻYTNA MYŚL CHRZEŚCIJAŃSKA

GRZEGORZ TEOLOG, opr. Jan Maria Szymusiak (m.in. GRZEGORZ Z NAZJANZU, *Mowy: 2, 7, 8, 15, 18, 25, 26, 28, 42 i poematy*), Poznań 1965.

IX. STAROŻYTNE TEKSTY CHRZEŚCIJAŃSKIE (STCh)

Dwujęzyczna seria patrystyczna (tekst łaciński + przekład), wydawana przez Międzywydziałowy Zakład Badań nad Antykiem Chrześcijańskim w Towarzystwie Naukowym KUL w Lublinie, zapoczątkowana przez L. Małunowiczównę.

1. *Kazania i homilie na święta Pańskie i Maryjne*, zebrał i wstępem opatrzył L. Gładyszewski, redakcyjnie opracowała L. Małunowiczówna, Lublin 1976.

2. *Antologia listu starochrześcijańskiego*, t. 1: Listy z dziedziny kierownictwa duchowego, wstęp i opracowanie redakcyjne L. Małunowiczówna, Lublin 1978.
3. *Antologia modlitwy wczesnochrześcijańskiej*, wstęp i wybór L. Małunowiczówna, opracowanie redakcyjne L. Gładyszewski, Lublin 1993.
4. *Kapłaństwo w starożytności chrześcijańskiej. Antologia*, przekład zbiorowy, wybór tekstów i opracowanie S. Longosz, w opracowaniu.
5. *Antologia inskrypcji wczesnochrześcijańskich*, wybór i przekład L. Małunowiczówna, opracowanie S. Longosz - B. Wronikowska, w opracowaniu.

X. PATRES ECCLESIAE

Nowa patrystyczna dwujęzyczna seria, zawierająca łacińsko-polskie i grecko-polskie teksty Ojców Kościoła, wydawana przez Instytut Wydawniczy PAX w Warszawie.

1. Św. AUGUSTYN, *De doctrina christiana - O nauce chrześcijańskiej*, tłum. oraz wstępem i komentarzem opatrzył J. Sulowski, przedmową poprzedził E. Stanula, Warszawa 1989.
2. Św. AUGUSTYN, *Confessiones - Wyznania*, tłum. Z. Kubiak, w druku.

XI. GŁOS TRADYCJI (GT)

Seria przekładowa, publikująca w małych kilkunastostrońnicowych zeszytach niewielkie teksty patrystyczne, tłumaczone, opracowywane i wydawane własnym sumptem przez ks. W. Kanię w Tarnowie.

1. *Nauka Dwunastu Apostołów (Didache)*, Tarnów 1981.
2. Św. CYRYL JEROZOLIMSKI, *Katecheza o Mszy świętej*, Tarnów 1982.
3. Św. CYRYL ALEKSANDRYJSKI, *Ku czci Bogarodzicy*, Tarnów 1982.
4. *Hymn Akathistos*, Tarnów 1982.
5. Św. EFREM, *Wszystka piękna jesteś*, Tarnów 1982.
6. Św. EFREM, *Pieśń pustyni syryjskiej*, Tarnów 1982.
7. TERTULIAN, *O świadectwie duszy*, Tarnów 1982.
8. Św. PIOTR CHRYZOLOG, *Źródło wody żywej*, Tarnów 1983.
9. Św. EFREM, *Mowa o kapłaństwie*, Tarnów 1983.
10. CYRYLLONAS, *Pieśń o Eucharystii*, Tarnów 1983.
11. Św. JAN ZŁOTOUSTY, *Poemat wychowawczy*, Tarnów 1985.
12. ORYGENES, *O modlitwie*, Tarnów 1985.
13. Św. EFREM, *Pieśni o perle*, Tarnów 1986.
14. Św. CYRYL JEROZOLIMSKI, *Wizja krzyża*, Tarnów 1986.
15. Św. EFREM - CYRYLLONAS - BALAJ, *Do końca ich umiłował*, Tarnów 1987.
16. Św. IGNACY ANTIOCHEŃSKI, *Listy*, Tarnów 1987.
17. Św. AUGUSTYN, *Homilia o Trójcy Przenajświętszej*, Tarnów 1988.
18. AFRAHAT, *O modlitwie*, Tarnów 1989.
19. Św. EFREM, *Śpiew kraju dwóch rzek*, Tarnów 1989.
20. Św. EFREM, *Mowa wielkanocna ku czci św. krzyża*, Tarnów 1989.
21. Św. EFREM, *Dziewica nam zrodziła Syna*, Tarnów 1990.
22. TEODOR Z MOPSUESTII, *Tak się módlcie*, Tarnów 1991.
23. Św. JAN ZŁOTOUSTY, *Rodzina małym Kościołem*, Tarnów 1991.

24. Św. JAN ZŁOTOUSTY, *Homilia na Zmartwychwstanie Pańskie*, Tarnów 1991.
 25. Św. BAZYLI WIELKI, *Homilia na Boże Narodzenie*, Tarnów 1992.
 26. *Pieśń o Katedrze Efeskiej*, Tarnów 1992.
 27. Św. CYRYL JEROZOLIMSKI, *Katecheza o bierzmowaniu*, Tarnów 1992.

XII. POZOSTAŁE TŁUMACZENIA KS. WOJCIECHA KANI

W tym rozdziale zostały umieszczone rozproszone w różnych czasopiśmie tłumaczenia ks. Wojciecha Kani. Wykaz ten został sporządzony na podstawie bibliografii prac ks. W. Kani umieszczonej w *Świadkowie naszej tradycji*, s.13 – 36.

- JAN DAMASCENSKI, *Wniebowzięta*, *Currenda* 107 (1957), 427-428.
 AUGUSTYN, *Trwajcie w miłości braterskiej*, *Currenda* 107 (1957), 531-533.
 CYRYL ALEKSANDRYJSKI, *Hymn do Matki Bożej*, *Currenda* 107 (1957), 618-623.
 CYRYL JEROZOLIMSKI, *Katecheza o Mszy Świętej*, *Currenda* 107 (1957), 618-623 (?).
 AUGUSTYN, *Słowo objawione w Ciele*, *Currenda* 107 (1957), 723-725.
 JAN CHRYZOSTOM, *Refleksje noworoczne*, *Currenda* 108 (1958), 52-53.
 CYRYL JEROZOLIMSKI, *Katecheza o Ciele i Krwi Pańskiej*, *Currenda* 108 (1958), 361-363.
 CYRYL ALEKSANDRYJSKI, *Ku czci Bogarodzicy*, *Currenda* 108 (1958), 134-137.
 ZENON Z WERONY, *O duchowej budowie domu Bożego*, *Currenda* 108 (1958), 249-251.
 AUGUSTYN, *Boga i duszę chcę znać*, *Currenda* 108 (1958), 464-465.
 GRZEGORZ Z NYSSY, *Mowa żałobna ku czci biskupa antiocheńskiego Melecjusza*, *Currenda* 115 (1965), 222-225.
 EFREM, *O kapłaństwie*, *Currenda* 115 (1965), 251-253.
 JAN CHRYZOSTOM, *Mowa w dniu święceń kapłańskich*, *Currenda* 118 (1968), 16-17.
 CYRYLLONAS, *Pieśń o pszenicy*, *Przewodnik Katolicki* 1968 nr 33 (18.08), 297.
 CYRYLLONAS, *Z „Pieśni o umywaniu nóg”*, *Przewodnik Katolicki* 1968 nr 13 (30.03), 120.
 GRZEGORZ Z NYSSY, *Mowa żałobna ku czci biskupa antiocheńskiego Melecjusza*, *Currenda* 119 (1969), 251-253.
Misterium sakramentów. Ojcowie Kościoła o sakramentach. Sakramenty wiary, Kraków 1970: *Didache*; JAN CHRYZOSTOM, *Mowy katechetyczne*; AMBROŻY, *O tajemnicach*;
 CYRYLLONAS, *Pieśń o Eucharystii*; *Pieśń o umyciu nóg*; EFREM, *Mowa o kapłaństwie*;
 LEON WIELKI, *List 6. Do biskupa Anastazjusza*.
 EFREM, *Pieśń o zmartwychwstaniu umarłych*, *Tygodnik Powszechny (TP)* 24 (1970), nr 44 (1.11), 1.
 GRZEGORZ Z NYSSY, *Życie św. Makryny*, przedmowa A. Bober, *Analecta Cracoviensia* 2 (1971), 383-404.
 EFREM, *Kolęda z krainy dwóch rzek*, *TP* 26 (1972), nr 2, 5.
 EFREM, *Pieśń o szatanie i śmierci*, *TP* 26 (1972), nr 45 (5.11), 1.
 EFREM, *Pieśń o ukrzyżowaniu Pana*, *Przewodnik Katolicki* 1973, nr 18 (6.05), 134.
 EFREM, *Mowa wielkanocna ku czci św. krzyża*, *TP* 27 (1973), nr 16 (22.04), 1.
 EFREM, *Pieśń o Najświętszej Maryi Pannie*, *TP* 27 (1973), nr 18, (6.05), 1.
 JAN DAMASCENSKI, *Mowa na Wniebowzięcie Najświętszej Maryi Panny*, *TP* 27 (1973), nr 33 (19.08), 1,7.
 CYRYL ALEKSANDRYJSKI, *Mowa o wcieleniu Bożego Słowa*, *TP*, 27 (1973), nr 51 (23.12), 5.

- PIOTR CHRYZOLOG, *Homilia na zmartwychwstanie Pańskie*, TP 28 (1974, nr 15 (14.04)), 1.
- EFREM, *Pieśń o perle*, *Currenda* 124 (1974), 165-166.
- JAN DAMASCENSKI, *Mowa ku uczczeniu Narodzenia Najświętszej Maryi Panny*, TP 28 (1974), nr 36 (8.09), 1-2.
- HIERONIM, *Homilia o narodzeniu Pana*, TP 28 (1974), nr 52 (22.12), 1.
- CYRYL JEROZOLIMSKI, *Zesłanie Ducha Świętego*, TP 29(1975), nr 20 (18.05), 1.
- BALAJ, *Gdzie mamy Cię szukać, Panie*, TP 29 (1975), nr 39 (28.09), 3.
- CYRYL JEROZOLIMSKI, *Weźmijcie Ducha Świętego*, TP 30 (1976), nr 23 (6.06), 1.
- CYRYL JEROZOLIMSKI, *Drugie przyjście Chrystusa*, TP 30 (1976), nr 46 (20.11), 1
- EFREM, *Pieśń o Bożym Narodzeniu*, TP 30 (1976), nr 52 (25.12), 1.
- ROMAN PIEWCA, *Maryja pod krzyżem*, TP 31 (1977), nr 14 (3.04), 1,5.
- JAN CHRYZOSTOM, *Homilia na Zmartwychwstanie Pańskie*, TP 31 (1977), nr 15 (10.04), 1-2.
- GERMAN Z KONSTANTYNOPOLA, *Homilia na Wniebowzięcie Najświętszej Maryi Panny*, TP 31 (1977), nr 33 (14.08), 1-5.
- EFREM, *Pieśń o dniu śmierci i zmartwychwstania*, TP 31 (1977), nr 44 (30.10), 1,5.
- CYRYLLONAS, *Pieśń o nawróceniu Zacheusza*, TP 31 (1977), nr 44 (30.10), 2.
- EFREM, *Pieśń o Bożym Narodzeniu*, TP 31 (1977), nr 51, 1.
- EFREM, *Pieśń wielkanocna*, TP 32 (1978), nr 132 (26.03), 1.
- EFREM, *Pieśń o Baranku*, *Gość Niedzielny* 55 (1978), nr 19 (7.05), 1.
- EFREM, *Pieśń o Najświętszej Maryi Pannie*, TP 32 (1978), nr 19 (7.05), 1-2.
- GERMAN Z KONSTANTYNOPOLA, *Homilia o Najświętszej Pannie*, TP 32 (1978), nr 22 (28.05), 1-2.
- GRZEGORZ Z NYSSY, „*Życie się nie kończy, ale przemienia*”, TP 32 (1978) nr 24 (5.11), 7.
- GERMAN Z KONSTANTYNOPOLA, *Homilia na ofiarowanie Najświętszej Maryi Panny*, TP 32, (1978) nr 48 (26.11), 7.
- EFREM, *Kolęda pustyni syryjskiej*, TP 33 (1979), nr 3 (31.01), 1-2.
- EFREM, *Żale Najświętszej Maryi Panny nad cierpiącym Jezusem*, TP 33 (1979), nr 14 (8.04), 1-2.
- EFREM, *Pieśń o ukrzyżowaniu Pana*, TP 35 (1981), nr 14 (5.04), 3.
- Akathistos*, *Tarnowskie Studia Teologiczne* 8 (1981), 287-293.
- GRZEGORZ Z NYSSY, „*To jest Ciało moje*”, TP 38 (1984), nr 26 (24.06), 1.
- HIERONIM, *Homilia o narodzeniu Pana*, w: *Warmiński Kalendarz Maryjny 1986*, Olsztyn 1986.
- EFREM, *Pieśń pustyni syryjskiej*, Tarnów 1990.
- EFREM, *Wszystka piękna jesteś*, Tarnów 1990.
- EFREM, *Mowa o kapłaństwie*, *Currenda* 144 (1994), 287-290.
- TEODOR Z MOPSUESTII, *Tak się módlcie*, *Currenda* 1465 (1995), 118-127.
- AFRAHAT, *Mowa o pasterzach*, (*Demonstratio X*, PSyr I 443-458), *Currenda* 146 (1996) 472-475.
- EFREM, *Poezje wybrane*, wprowadzenie S. Sojka, Tarnów 1997.
- EFREM, *Pieśni o perle*, Tarnów 1997.
- EFREM, *Mowa o kapłaństwie*, Tarnów 1997.

Świadkowie naszej tradycji. Pisma Ojców Kościoła. (Głos Tradycji I - Seria nowa), tłumaczenia ks. Wojciecha Kani, redakcja wstęp i posłowie J. Królikowski, Ł. Wilczura, Tarnów 2000: *Didache*, ŚW. IGNACY ANTIOCHENSKI, *Listy do: Efezjan, Magnezjan, Rzymian, Smyrneńczyków, św. Polikarpa*, TERTULIAN, *O świadectwie duszy*; ŚW. AUGUSTYN, *Homilia o Trójcy Świętej, Boże, Stwórco wszechrzeczy*; ŚW. BAZYLI, *Homilia na Boże Narodzenie*; ŚW. GRZEGORZ Z NYSSY, *O Modlitwie Pańskiej: hom. 1-5*; ŚW. JAN CHRYZOSTOM, *Homilia na Zmartwychwstanie Pańskie, Wychowanie dzieci jest świętym, lecz trudnym zadaniem, Rodzina małym Kościołem*; ŚW. CYRYL JEROZOLIMSKI, *Katecheza o bierzmowaniu, Katechezy o Mszy św., Homilia o leżącym przy sadzawce paralityku, List do cesarza Konstancjusza*; ŚW. PIOTR CHRYZOLOG, *Homilie: na Zwiastowanie Najświętszej Maryi Panny, na Objawienie Pańskie, o uciszeniu burzy na morzu, na Zmartwychwstanie Pańskie, z okazji konsekracji biskupiej, Katechezy: o Modlitwie Pańskiej, o apostołskim symbolu wiary*; ŚW. CYRYL ALEKSANDRYJSKI, *Mowa ku czci Bogarodzicy*; AFRAHAT, *O modlitwie*; CYRYLLONAS, *Poematy: o pszenicy, o winnej latorośli, Pieśń o Eucharystii*; PSEUDO-KLEMENS, *Listy do dziewic I-II*; ŚW. EFREM, *Pieśni: o wierze i modlitwie, o Jezusie Chrystusie (Światłości świata), o Trójcy Świętej, O Maryi do Boskiego Dziecięcia, Ku czci Dziewicy Maryi, Mowy: wielkanocna ku czci Świętego Krzyża, o kapłaństwie*; BALAJ, *Poemat o Kościele; Pieśń o Katedrze Edeskiej; Akathistos*.

EFREM SYRYJCZYK, *Wszystka piękna jesteś. Ewa i Maryja. Uboga, Matką bogatego. Nieskalana. Żale Najśw. Panny nad cierpiącym Jezusem*, Tarnów 1999.

XIII. WYDAWNICTWO WAM

www.wydawnictwomam.pl

Studia i teksty patrystyczne, (antologia patrystyki iroszkockiej oraz FULGENCJUSZ Z RUSPE, *O wierze*, przełożył i opracował W. Szoldrski) całość opracował Andrzej Bober SI. Kraków 1967.

Odpowiedź na Słowo. Najstarsi mistrzowie chrześcijańskiej modlitwy, wstęp i opracowanie H. Pietras SI: TERTULIAN, *O modlitwie*; Św. CYPRIAN, *O Modlitwie Pańskiej*; ORYGENES, *O modlitwie*, Kraków 1993.

ORYGENES, *Komentarz do Pieśni nad pieśniami, Homilie o Pieśni nad pieśniami*, z języka łacińskiego przełożył i przypisami opatrzył S. Kalinkowski, Kraków 1994.

FILON ALEKSANDRYJSKI, *Pisma, t.2: O gigantach. O niezmienności Boga. O rolnictwie. O uprawie roślin. O pijaństwie. O trzeźwości*, tłum. wstęp i komentarz S. Kalinkowski, Kraków 1994.

Apokryfy Nowego Testamentu. Listy i Apokalipsy chrześcijańskie, red. ks. M. Starowiejski, Kraków 2001.

Apokryfy Nowego Testamentu t. 2/1-2, Ewangelie Apokryficzne, red. ks. M. Starowiejski, Kraków 2003.

XIV. ŹRÓDŁA MYŚLI TEOLOGICZNEJ (ŻMT), wydawnictwo WAM

(<http://www.cyf-kr.edu.pl/~zjpietra/zmt.htm>)

1. ORYGENES, *O zasadach*, tłum. i opracowanie S. Kalinkowski, wstęp H. Pietras, Kraków 1996.

2. Św. ATANAZY WIELKI, *Listy do Serapiona* tłum. i opracowanie S. Kalinkowski, wstęp H. Pietras, Kraków 1996.

3. PAMFIL Z CEZAREI, *Obrona Orygenesesa*; RUFIN, *O sfalszowaniu pism Orygenesesa*, tłum. i opracowanie S. Kalinkowski, Kraków 1996.

4. Trójca Święta: TERTULIAN, *Przeciw Prakseaszowi*; HIPOLIT, *Przeciw Noetosowi*, tłum. E. Buszewicz i S. Kalinkowski, wstęp H. Pietras, Kraków 1997.

5. TEODORET Z CYRU, *Komentarz do Listu św. Pawła do Rzymian*, tłum. S. Kalinkowski, wstęp A. Baron, Kraków 1997.

6. ORYGENES, *Korespondencja*, komentarz i opracowanie H. Pietras, Kraków 1997.

7. Św. IRENEUSZ Z LYONU, *Wykład nauki apostołskiej*, wstęp, przekład i opracowanie W. Myszor, Kraków 1997.
8. Św. HIERONIM, *Komentarz do Księgi Jonasza*, wstęp biblijny bp S. Gądecki, wstęp patrystyczny, przekład i opracowanie L. Gładyszewski, Kraków 1998.
9. TEODORET Z CYRU, *Komentarz do I i II Listu do Koryntian*, tłum. S. Kalinkowski, wprowadzenie i opracowanie A. Baron, Kraków 1998
10. ORYGENES, *Komentarz do Ewangelii według Mateusza*, tłum. K. Augustyniak, wstęp i opracowanie E. Stanula, Kraków 1998.
11. GRZEGORZ CUDOTWÓRCA, *Mowa pochwalna na cześć Orygenesesa oraz List Orygenesesa do Grzegorza*, tłum. S. Kalinkowski i K. Augustyniak (list), wstęp i opracowanie K. Bielawski, Kraków 1999.
12. *Grzech pierworodny*: AUGUSTYN, *O procesie Pelagiusza*, tłumaczenie, wstęp i opracowanie ks. Kazimierz Obrycki; PELAGIUSZ, *Komentarz do Listu św. Pawła do Rzymian 5,12-21*, tłumaczenie ks. K. Obrycki, Kraków 1999.
13. MARIUSZ WIKTORYN, *Dzieła egzegetyczne. Komentarz do listów do Efezjan, do Galatów i do Filipian*, z języka łacińskiego przełożył, wstępem, objaśnieniami i indeksami opatrzył A. Baron, Kraków 1999.
14. TEODORET Z CYRU, *Komentarz do Listów św. Pawła do: Galatów, Efezjan, Filipian i Kolosan*, tłumaczenie S. Kalinkowski, opracowanie A. Baron, Kraków 1999.
15. PELAGIUSZ, *Komentarz do Listu św. Pawła do Rzymian*, tłumaczenie zbiorowe (A. Baron, F. Czarnota, T. Górski), opracowanie A. Baron, Kraków 1999.
16. ORYGENES, *Homilie o Księgach Izajasza i Ezechiela*, z języka łacińskiego przełożył, wstępem i przypisami opatrzył S. Kalinkowski, Kraków 2000.
17. *Demonologia w nauce Ojców Kościoła*, HIPOLIT, *O antychryście*, z języka łacińskiego przełożył, wstępem i przypisami opatrzył S. Kalinkowski, Kraków 2000.
18. Św. JAN CHRYZOSTOM, *Homilie na Ewangelię wg św. Mateusza*, (cz. pierwsza: homilie 1-40) tłum. Jan Krystyniacki, uwspółcześnienie tekstu: Elwira Buszewicz, rewizja, opracowania i przypisy: Arkadiusz Baron, Kraków 2000.
19. AMBROZJASTER, *Komentarz do listu św. Pawła do Rzymian*, tłum. J. Sulowski, wstęp ks. J. Żelazny, Kraków 2000.
20. TEODORET Z CYRU, *Komentarz do listów Pawłowych do Tesaloniczan, Tymoteusza, Tytusa, Filemona i Hebrajczyków*, tłum. S. Kalinkowski, wstęp i opr. A. Baron, Kraków 2001.
21. Św. GRZEGORZ Z NYSSY, *Drobne pisma trynitarne (O rozróżnieniu między istotą a hipostazą, Do Eustacjusza – O Trójcy Świętej, Jak mówiąc o trzech osobach w Bóstwie nie wyznajemy trzech Bogów – Do Greków na podstawie wspólnych pojęć, O tym, że nie można mówić, że jest trzech Bogów – Do Ablaniasza, O wierze – Do trybuna Symplicjusza, List 5)*, przekład opr. i wpr. T. Grodecki, Kraków 2001.
22. KLEMENS ALEKSANDRYJSKI, *Wypisy z Theodota*, tłumaczył i opracował ks. Piotr Siejkowski, Kraków 2001.
23. Św. JAN CHRYZOSTOM, *Homilie na Ewangelię według św. Mateusza, Część druga: homilie 41-90*, Kraków 2001.

24. **Dokumenty Soborów Powszechnych**, tekst grecki, łaciński i polski, t.I: 325-787 (Nicea I: *Wyznanie wiary 318 Ojców, Kanony, List soboru w Nicei do Egipcjan, List Euzebiusza z Cezarei do swego Kościoła*; Konstantynopol I: *Wyznanie wiary 150 Ojców, Kanony ustalone na Soborze, List biskupów zebranych w Konstantynopolu Kanony ustalone na synodzie w 382 r., Kanon z listu Gennadiosa do Martiriosa Antiocheńskiego*; Efez: *List Kapreola z Kartaginy do Soboru Efeskiego, Drugi list Cyryla do Nestoriusza, Drugi list Nestoriusza do Cyryla, Trzeci list Cyryla do Nestoriusza, „Anatematyzmy Cyryla”, Wyrok pozbawiający Nestoriusza urzędu List soborowy o biskupach wschodnich, Kanony, Orzeczenie o nicejskim wyznaniu wiary, Orzeczenie przeciw bezbożnym mesalianom albo euchitom, Uchwała o konsekracji biskupów na Cyprze, Formuła zjednoczenia, List Cyryla do Jana Antiocheńskiego o pokoju*; Chalcedon: *List papieża Leona do Flawiana o Eutychesie, Definicja wiary, Kanony*; Konstantynopol II: *Wyrok przeciwko „Trzem rozdziałom”, anatematyzmy przeciwko „Trzem rozdziałom”*; Konstantynopol III: *Wykład wiary*; Nicea II: *Dekret wiary, Anatematyzmy w sprawie świętych obrazów*), układ i opracowanie A. Baron, H. Pietras SJ, Kraków 2001.
25. **ORYGENES, Komentarz do Ewangelii według św. Mateusza. Część druga: Commentatorium series**, tłum. Katarzyna Augustyniak, Kraków 2002.
26. **Dokumenty Soborów Powszechnych**, tekst grecki, łaciński i polski, t. 2: 869-1312 (Konstantynopol IV, Lateran I, Lateran II, Lateran III, Lateran IV, Lyon I, Lyon II, Vienne), układ i opracowanie A. Baron, H. Pietras SJ, Kraków 2002.
27. **ORYGENES, Komentarz do Ewangelii według św. Jana**, z j. greckiego przełożył i przypisami opatrzył S. Kalinkowski, Kraków 2003.
28. **AMBROZJASTER, HIERONIM, PELAGIUSZ, Komentarze do listu św. Pawła do Tytusa**, przekład i opracowanie A. Baron, Kraków 2003.
29. **RUFIN Z AKWILEI, św., Obrona przed zarzutami Hieronima: Św. HIERONIM, List LXXXIV do Pammachiusza i Oceana**, tłum. W. Sowa; **RUFIN, Apologia przeciw Hieronimiowi**, tłum. A. Smaróń, **Apologia do Anastazego**, tłum. A. Caba, wstęp i opr. ks. J. Żelazny, Kraków 2004.
30. **Dokumenty Soborów Powszechnych, t. 3: 1414-1445 (Konstancja, Bazylea - Ferrara - Florencja – Rzym)**, tekst grecki, łaciński, arabski, ormiański, polski, układ i opr. Baron Arkadiusz, ks., Pietras Henryk SJ, Kraków 2004.
31. **AMBROŻY Z MEDIOLANU, Wyjaśnienie symbolu. O tajemnicach. O sakramentach**, tłum., wstęp i opr. L. Gładyszewski, Kraków 2004.
32. **ORYGENES – HIERONIM, Homilie o Księdze Psalmów**, tłum. S. Kalinkowski, Kraków 2004.
33. **Dokumenty soborów powszechnych, t. IV**, . A. Baron, H. Pietras SJ, Kraków 2005.
34. **Grzegorz z Nyssy, Homilie do błogosławieństw**, tłum. i opr. M. Przyszychowska, Kraków 2005.
35. **Nowacjan, O Trójcy Świętej**, tłum. ks. G. Jaśkiewicz, Kraków 2005.
36. **Korespondencja między chrześcijaninem a muzułmaninem**, tłum. J. A. Szymańczyk, Kraków 2005.
37. **Dokumenty synodów od 50 do 381 roku**, opr. A. Baron, H. Pietras SJ, Kraków 2006.
38. **Augustyn, O chrzcie**, tłum. i opr. A. Żurek. Kraków 2006.

XV. BIBLIOTEKA OJCÓW KOŚCIOŁA, wydawnictwo M

www.wydm.pl

1. **Św. JAN CHRYZOSTOM, Dialog o kapłaństwie**, przekład W. Kania, wstęp: Kard. Henri de Lubac, M. Starowieyski, Kraków 1992.
2. **Pierwsza Księga Starców, Gerontikon**, przekład Magdalena Borkowska, OSB, wstęp, opracowanie i redakcja M. Starowieyski, Kraków 1992.
3. **Pisma Paschalne, ORYGENES, PSEUDO-HIPOLIT, PSEUDO-CHRYZOSTOM**, z języka greckiego przełożył, wstępem i komentarzem opatrzył S. Kalinkowski, Kraków 1993.

4. *Duch i ogień*, antologia tekstów ORYGENESA ułożona przez H. U. von Balthasara, Kraków - Warszawa 1995.
5. Św. HIERONIM, *Komentarz do Księgi Eklezjastesa*, przekład i komentarz K. Bardski, Kraków 1995.
6. *Chrystus cierpiący*, pierwszy chrześcijański dramat grecki przypisywany św. GRZEGORZOWI Z NAZJANZU, przekład J. Łanowski, wstęp i opracowanie M. Starowieyski, Kraków 1996.
7. *Druga Księga Starców, Verba Seniorum*, przekład ks. M. Kozera, wstęp M. Starowieyski, dom. Lucien Regnault OSB, opracowanie M. Starowieyski, Kraków 1996.
8. *Eucharystia pierwszych chrześcijan*, red. M. Starowieyski, Kraków 1997.
9. Św. AMBROŻY Z MEDIOLANU, *Listy, t.1*, przekład i przypisy P. Nowak, wstęp i opracowanie J. Naumowicz, Kraków 1997.
10. *Pierwsi świadkowie*. Wybór najstarszych pism chrześcijańskich (*Didache, List KLEMENSA RZYMSKIEGO do Koryntian, Najstarsza homilia chrześcijańska - tzw. II List Klemensa Rzymskiego do Koryntian, Listy św. IGNACEGO ANTIOCHEŃSKIEGO, List św. POLIKARPA do Filipian, Męczeństwo św. Polikarpa, List BARNABY, Pasterz HERMASA, Homilia paschalna MELITONA, List do Diogneta*). Pisarze pogańscy o chrześcijanach: Tacyt - Pliniusz - Trajan - Hadrian - Apulejusz - Lukian z Samosaty - Eliusz Arystydes - Epiktet - Marek Aureliusz - Galen - Fronton - Celsus, tłum. A. Świderkówna, wstępami opatrzył i opracował M. Starowieyski, Sandomierz (Wyd. Diecezjalne) - Kraków 1998.
11. *Starcy spod Gazy*. Wybór pism BARSANUFIUSZA, JANA, św. DOROTEUSZA z GAZY, tłumaczyła M. Borkowska, Kraków 1999.
12. PACJAN Z BARCELONY, *Dzieła (Katecheza chrzcielna, Zachęta do pokuty, Listy do Symproniana)*, wstęp, przekład i opracowanie K. Bardski, Kraków 2000.
13. DEFENSOR Z LIGUGÉ, *Księga iskierek, t.1*, przekład i opracowanie R. Wasiński, Kraków 2000.
14. CYRYL JEROZOLIMSKI, *Katechezy przedchrzcielne i mistagogiczne*, Tłum. ks. W. Kania, opr. o. M.A. Bogucki, Kraków 2000.
15. ŚW. GRZEGORZ Z NYSSY, *Co to znaczy być chrześcijaninem, O doskonałości, O celu życia i prawdziwej ascezie*, przekład i opracowanie ks. J. Naumowicz, Kraków 2001.
16. ŚW. IRENEUSZ Z LYONU, *Bóg w Ciele i Krwi*, wybór i opracowanie H. U. Von Balthasar, tłum. tekstu niemieckiego oraz fragm. pism Ireneusza z greki i łaciny W. Myszor, Kraków 2001.
17. ŚW. CEZARY Z ARLES, *Homilie do Księgi Rodzaju. Objaśnienie Apokalipsy św. Jana*, przekł., wstęp i opr. A. Żurek, Kraków 2002.
18. *Filokalia. Teksty o modlitwie serca*, wstęp, przekład i opr. ks. J. Naumowicz, Kraków 2002 (jest to drugie, poszerzone i poprawione wydanie).
19. ŚW. JAN CHRYZOSTOM, *O małżeństwie, wychowaniu dzieci i ascezie (Homilia 20 na list do Efezjan. O wychowaniu dzieci. O łagodności. Porównanie króla z mnichem. Do Teodora po jego upadku. Homilia o św. Ignacym Antiocheńskim. Listy: do papieża Innocentego; do uwięzionych biskupów, prezbiterów i diakonów; do Olimpii, różne: 18, 23, 25, 26, 29, 40, 45, 54, 60, 64, 71, 85, 87, 88, 89, 94, 101, 102, 107, 117, 118, 123, 124, 133, 149, 162, 164, 170, 171, 172, 185, 192, 197, 203, 206, 212, 217, 221)*, wstęp J. Naumowicz, K. Krykowski, tłum.: W. Kania, L. Maunowiczówna, K. Bielawski, M. Jurek, J. Sawicka, opr. J. Naumowicz, Kraków 2002.
20. *Liturgie Kościoła prawosławnego (Boska Liturgia świętego Jana Chryzostoma, Boska Liturgia świętego Bazylego Wielkiego, Boska Liturgia świętego Jakuba Apostoła, Boska Liturgia uprzednio poświęconych Darów, Boska Liturgia świętego Marka Apostoła)*, tłum. i opr. H. Paprocki, Kraków 2003.
21. Św. AMBROŻY Z MEDIOLANU, *Listy, t.II*, przekład, przypisy i indeksy P. Nowak, opracowanie J. Naumowicz, Kraków 2003.

22. *Wielki Tydzień i święto Paschy w Kościele prawosławnym*, tłum i opr. H. Paprocki, Kraków 2003.
23. *Bóg i zło*: BAZYLI WIELKI, *O tym, że Bóg nie jest sprawcą zła*, *Hexaemeron (fr.)*, tłum. J. Naumowicz; GRZEGORZ Z NYSSY, *O dzieciach przedwczesnie zmarłych*, tłum. M. Przyszychowska; JAN CHRYZOSTOM, *Kto sam sobie nie szkodzi, temu nikt zaszkodzić nie może*, tłum. K. Kochańczyk; całość opr. J. Naumowicz, Kraków 2004.
24. *Pierwsi apologetycy greccy*, (KWADRATUS, ARYSTYDES z ATEN, JUSTYN MĘCZENNIK, TACJAN SYRYJCZYK, MILICJADES, APOLINARY z HIERAPOLIS, TEOFIL z ANTIOCHII, HERMIASZ) tłum. wstęp i kom. L. Misiarczyk, Kraków 2004.

XVI. MAŁA BIBLIOTEKA OJCÓW KOŚCIOŁA, wydawnictwo M

- PAWEŁ, BISKUP MONEMBASII, *Opowiadania dla duszy pożyteczne*, Kraków 1993.
- KLEMENS ALEKSANDRYJSKI, *Który człowiek bogaty może być zbawiony*; PSEUDO-KLEMENS, *Zachęta do wytrwałości*, Kraków 1995.

XVII. ŹRÓDŁA MONASTYCZNE, wydają BENEDYKTYNI TYNIECCY <http://tyniec.benedyktyni.pl/pl/wydawnictwo/>

1. *ŻYWOTY OJCÓW JURAJSKICH*, przekład: zespół Konserwatorium Patrystycznego Instytutu Filologii Klasycznej Uniwersytetu Warszawskiego pod kierunkiem J. A. Wojtczaka, Kraków 1993.
2. CEZARY Z ARLES. *Pisma monastyczne: Mowy do mnichów, List do mniszek, Reguła dla mniszek, Reguła dla mnichów*, przekład: E. Czerny, M. Borkowska, J. Piłat, Kraków 1994.
3. *WCZESNE REGUŁY MONASTYCZNE Z GALII (Reguła Czterech Ojców, Druga Reguła Ojców, Reguła Makarego, Reguła Wschodnia, Trzecia Reguła Ojców)*, przekład K. Bielawski, Kraków 1994.
4. *APOFTEGMATY OJCÓW PUSTYNI. SERIA ALFABETYCZNA*, przekład: M. Borkowska, Kraków 1994.
5. BAZYLI WIELKI, *Pisma ascetyczne: Wstęp do Zarysu ascezy, O sędzie Bożym, O wierze, Reguły moralne*, tłum. J. Naumowicz, Kraków 1994.
6. BAZYLI WIELKI, *Pisma ascetyczne: Zarys ascezy, Reguły dłuższe i Reguły krótsze*, tłum. J. Naumowicz, Kraków 1995.
7. TEODORET Z CYRU, *Dzieje miłości Bożej. Historia mnichów syryjskich*, tłum. K. Augustyniak, Kraków 1994.
8. SULPICJUSZ SEWER, *Pisma o Św. Marcine z Tours: Żywot, Listy, Dialogi* tłum. P. Nowak, Kraków 1995.
9. *APOFTEGMATY OJCÓW PUSTYNI, SERIA SYSTEMATYCZNA*, tłum. M. Kozera, Kraków 1995.
10. Św. HIERONIM, *Żywoty mnichów, Pawła, Hilariona, Malchusa*, tłum. wstęp i opracowanie B. Degórski, Kraków 1995.
11. *PACHOMIANA LATINA (Reguła św. Pachomiusza, Listy św. Pachomiusza, Upomnienia św. Pachomiusza)*, tłum. A. Bober, W. Miliszkiewicz, M. Starowiejski, Kraków 1996.
12. PALLADIUSZ *Opowiadania dla Lausosa (Historia Lausiaca)*, tłum. S. Kalinkowski, Kraków 1996.
13. EUGIPIUSZ, *Żywot św. Seweryna, Reguła*, tłum. i opracowanie K. Obrycki, Kraków 1996.
16. *Pierwsze pisma greckie o dziewictwie*: PSEUDO-KLEMENS RZYMSKI, *Listy o dziewictwie*; METODY Z OLIMPU, *Uczta*; PSEUDOBAZYLI *Homilia o dziewictwie*; wstęp i opracowanie: J. Naumowicz, przekład: S. Kalinkowski, W. Kania, J. Naumowicz, Kraków 1997.

17. JULIAN POMERIUSZ, *O życiu kontemplacyjnym*, tłum. wstęp i opracowanie A. Żurek, Kraków 1998.
18. EWAGRIUSZ Z PONTU, *Pisma ascetyczne*, t. 1 (*Apoftegmaty, Listy, O praktyce (ascetycznej), O poznaniu, O modlitwie, Trzy rozdziały o modlitwie, Do mnichów mieszkających we wspólnotach, Napomnienie dla dziewicy, Podstawy życia monastycznego i ich rola w osiągnięciu wyciszenia, O mistrzach i uczniach, O różnych rodzajach myśli, O ośmiu duchach zła, O wadach, które przeciwne są cnotom*), przekład: K. Bielawski, M. Grzelak, E. Kędziorek, L. Nieścior, A. Ziernicki, wstęp i opracowanie: L. Nieścior, Kraków 1998.
23. GRZEGORZ WIELKI, *Dialogi*, tłum. E. Czerny, A. Świderkówna, Wstęp: Adalbert de Vogüé OSB, komentarz i opracowanie M. Starowieyski, Kraków 2000.
26. POSSYDIUSZ Z KALAMY, *Żywot św. Augustyna*, wstęp, przekład i opr. P. Nehring, Kraków 2002.
27. ŚW. AUGUSTYN, *Pisma monastyczne (Reguła monastyczna św. Augustyna, Obyczaje Kościoła katolickiego i obyczaje manichejczyków, O pracy mnichów, o świętym dziewictwie, Objasnienia psalmów 99, 131, 132, Kazania 355, 356, Listy 48, 60, 83, 111, 157, 23-29, 210, 243)*, przekład Przemysław Nehring, ks. M. Starowieyski, Renata Szaszka, Kraków 2002.
28. JAN KASJAN, *Rozmowy z Ojcami, t. 1, Rozmowy I-X*, przekład i opr. ks. Arkadiusz Nocoń, Kraków 2002.
29. ŚW. PATRYK, *Pisma (Wyznanie, List do żołnierzy Korotyka) i najstarsze żywoty (Muirchu, Tirechan)*, wstęp i opr. Jerzy Strzelczyk, tłum. ks. Kazimierz Panuś, Anna Strzelecka, Kraków 2003.
30. GRZEGORZ WIELKI, *Księga reguły pasterskiej, List synodalny (1,24), Homilia 1,17, List 1,41A*, wstęp i opr. ks. M. Starowieyski, tłum. Ewa Szwarzenberg-Czerny, Kraków 2003.
33. ŚW. HIERONIM, *Listy do Eustochium*, przekład wstęp i opr. B. Degórski O.S.P.P.E., Kraków 2004.
35. ŚW. ANTONI, *Żywot, pisma ascetyczne*, tłum. Z. Brzostowska - A. Ziółkowski - S. Kazikowski - S. Kalinkowski, E. Dąbrowska, s. M. Borkowska, wstęp i komentarz E. Wipszycka, Kraków 2005.
36. EWAGRIUSZ Z PONTU, *Pisma ascetyczne*, t. 2., Kraków 2006.
39. ŚW. GRZEGORZ WIELKI, *Moralia*, Kraków 2006.
40. *Reguła Mistrza*, Kraków 2007.

XVIII. INNE

- AMBROŻY, *Historia Nabota*, tłum. wstęp i opracowanie M. Kozera, Sandomierz 1985.
- AMMIANUS MARCELLINUS, *Dzieje Rzymskie* t. 1, tłum. Ignacy Lewandowski, Prószyński i ska, Warszawa 2001.
- Apokryficzna korespondencja między Seneką a Pawłem*, tłum. i opracowanie K. Obrycki, WST 10 (1997) 219-240.
- Apokryfy Nowego Testamentu*, wybrali i opracowali Daniel-Rops i F. Amiot. Z przekładu francuskiego przetłumaczyła Z. Romanowiczówna, wstęp do polskiego wydania napisał K. Borowicz, Londyn 1955.
- Apokryfy Nowego Testamentu. Ewangelie apokryficzne*, red. M. Starowieyski, Lublin 1980.
- Apologia Aristidesa (ARYSTYDES)*, tłum i opr. B. Wilanowski, Kwartalnik Teologiczny Wileński 2 (24), 424-484; por. tenże, *Apologia Aristidesa*, t. 1, Wilno 1926.
- AUGUSTYN, *Dialogi filozoficzne* (jest to powtórka wydania *Dialogów i pism filozoficznych* z lat 1953-4 z niewielkimi poprawkami dokonany przez W. Seńko), Kraków 1999.
- AUGUSTYN, *Istnieje tylko miłość. Wybór homilii na Pierwszy List św. Jana*, tłum. W. Kania, W. Szoldrski, Paryż - Kijów - Kraków 1998.
- AUGUSTYN, *Listy (1-75)*, tłum. W. Eborowicz, Pelplin 1991.

- AUGUSTYN, *Państwo Boże*, z łaciny tłum. W. Kubicki, wstęp J. Salij, Kęty 1998.
- AUGUSTYN, *Traktat "O muzyce"*, tłum. i wstęp L. Witkowski, Lublin 1997; wyd. II, poprawione, Lublin 1999.
- AUGUSTYN, *Wartości małżeństwa*, tłum. wstęp i opracowanie W. Eborowicz, Pelplin 1980.
- AUGUSTYN, *O łasce Bożej przeciw herezji pelagiańskiej. List 186*, tłum i wstęp Anna Strzelecka, *Poznańskie Studia Teologiczne* 9, 2000, s.53-74.
- BENEDYKT Z NURSJI, *Reguła, Św. GRZEGORZ WIELKI, Dialogi, księga druga*, tłum. A. Świderkówna, Kraków -Tyniec 1994.
- CEZARY Z ARLES, *O łasce, O tajemnicy Trójcy Świętej*, tłum. Anna Strzelecka, wstęp Paweł Wygralak, *Poznańskie Studia Teologiczne* 9, 2000, s. 75-97.
- DIONIZY MNIEJSZY, *O obliczaniu daty Wielkanocy: List do Petroniusza, Tablica wielkanocna, Zasady obliczeń wielkanocnych. List do Bonifacego i Bonusa; BEDA CZCIGODNY, O rachubie czasu (r. 47), Historia kościelna narodu angielskiego (fragmenty)*, przekład i opracowanie J. Naumowicz, w: J. Naumowicz, *Geneza chrześcijańskiej rachuby lat*, Kraków 2000, s. 231-271.
- Dobrotolubije. Kilka słów o życiu i pismach św. Antoniego Wielkiego. Reguła życia pustelniczego*, przekład zbiorowy [kol. red. J. Charkiewicz i inni], Bractwo młodzieży prawosławnej, Białystok,1993.
- Dzieje Jana Prochora*, wstęp i przekład M. Starowieyski, *StPar* 4 (1994) 131-202.
- Dzieje Piotra i dwunastu Apostołów (Nag Hammadi Codex VI 1, p.1,1-12,22)*, wstęp, tłum. z koptyjskiego i komentarz W. Myszor, *Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne* 29 (1996) 296-302.
- Ewangelia Egipcjan*, tłum. Albertyna Dembska, *Gnosis* 5 (1992) 3-6.
- FILON z ALEKSANDRII, *Kto jest dziedzicem boskich dóbr*, tłum. wstęp i przypisy A. Pawalczyk, Poznań 2002.
- GRZEGORZ WIELKI, *Homilie na Ewangelie*, Przekład i opracowanie *Homilii*: Oficyna Wydawnicza VIATOR, Warszawa 1998.
- GRZEGORZ Z TOURS, *Księga o cudach błogosławionego Andrzeja Apostoła*, wstęp i tłum. M. Starowieyski w: M. Starowieyski, *Materiały do poznania legendy i kultu Apostołów (2)*, *WST* 9 (1996) 49-73
- HIPOLIT RZYMSKI, *Tradycja Apostolska*, tłum. wstęp i opracowanie H. Paprocki, "Studia Theologica Varsoviensia" 14 (1976) z.1 145 -170.
- IRENEUSZ z LYONU, *Chwałę Boga żyjący człowiek*, wybór i komentarz Jean Comby, Donna Singles, tłum. W. Myszor, Kraków 1999.
- IZYDOR Z SEWILLI, *De haeresibus liber*, tłum. i opracowanie M. Cholewa, *WST* 6 (1993) 59-81.
- JAN CHRYSOSTOM (Chryzostom?) - *Adwersarz Żydów*, tłum. J. Iluk, w: *Tematy. Księga jubileuszowa w 70. rocznicę urodzin profesora Leszka Moszyńskiego*, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego 1998, s. 330-348; na s. 335-348 wybór *Mów przeciwko Żydom*.
- JAN CHRYSOSTOM, *Homilie i kazania wybrane*, przełożył W. Kania, wyd. Viator, Warszawa 1999 (jest to powtórzenie edycji PSP 8 bez wstępu, oraz: *Mowa przed wygnaniem i Mowa po powrocie z wygnania*).
- JAN CHRYSOSTOM, *Homilie na List św. Pawła do Rzymian*, t. I,1, tłum. T. Sinko, opracowanie A. Baron, Kraków 1995.
- JAN CHRYSOSTOM, *Katechezy chrzcielne*, tłum. W. Kania, wstęp i opracowanie M. Starowieyski, Lublin 1993.
- JAN KLIMAK, *O pokoju serca i modlitwie, (Drabina do nieba, stopnie 27-28)*, tłum. i opracowanie J. Naumowicz, *Cenobium* 9 (Tyniec 1996) 58-68.

- JAN Z BICLAR, *Kronika Jana z Bicular*, tłum. i opracowanie S. Grabowski, WST 8 (1995) 107-125.
- JULIAN POMERIUSZ, *O życiu kontemplacyjnym*, Kraków-Tyniec 1998.
- MAKSYM WYZNAWCA, *Antologia życia wewnętrznego, Dialog o życiu wewnętrznym, Księga miłości, Księga oświeconych, Wykład Modlitwy Pańskiej, Listy o miłości*, z języka greckiego tłumaczył A. Warkotz, druk Pallotinum, Poznań, na zlecenie tłumacza. Nie podano daty wydania.
- MARCIN Z BRAGI, *O gniewie*, tłum. M. Wójcik, Meander 51 (1996) 379-385.
- MARCIN Z BRAGI, *O poprawie ludności wiejskiej*, tłum. M. Wójcik, Meander 51 (1996) 386-396.
- ORYGENES, *Dyskusja z Heraklidesem*, tłum. i wstęp A. Zajkowski, w: "Studia Theologica Varsoviensia" 5 (1967), z. 2, s. 129-180.
- ORYGENES, *Przeciw Celsusowi*, z języka greckiego przełożył, wstępem, objaśnieniami i przypisami opatrzył S. Kalinkowski, ATK, Warszawa 1986.
- PACJAN Z BARCELONY, *Wezwanie do pokuty*, tłum. i opracowanie K. Bardski, WST 7 (1994) 29-46.
- PROKOPIUSZ Z CEZAREI, *Historia sekretna*, tłum. A. Konarek, Biblioteka Antyczna, Warszawa 1998, Prószyński i S-ka.
- PSEUDO-DIONIZY AREOPAGITA, *Imiona Boskie: do Tymoteusza brata w kapłaństwie*, tłum. M. Dzielska, Znak (1996) nr 4, 20-27.
- PSEUDO-DIONIZY AREOPAGITA, *Pisma teologiczne II: Hierarchia niebiańska, Hierarchia kościelna*, tłum. M. Dzielska, przedmowa T. Stępień, Kraków 1999.
- PSEUDO-DIONIZY AREOPAGITA, *Pisma teologiczne: Imiona Boskie. Teologia mistyczna. Listy*, tłum. M. Dzielska, przedmowa T. Stępień, Kraków 1997.
- SYDONIUSZ, *Listy wybrane (I 2, I 5, I 8, II 8, II 10)*, tłum. M. Brożek, Filomata 431-432 (1996) 351-365.
- WINCENY Z LERYNU, *W obronie wiary katolickiej przeciw bezbożnym nowościom wszystkich odszczepieńców Commonitorium*, Komorów 1998 (reprint wydania z 1928 r., POK 8. W obecnym wydaniu pominięto rozdział końcowy "Zarzuty Wincentego" i wstęp).
- ZENON Z WERONY, *O cierpliwości. O chciwości. O czystości serca*, wstęp i opracowanie S. Kawecki, tłum. M. Grzesiowski, Warszawa 1997.
- Epitalamia antyczne, czyli antyczne pieśni weselne* (DRAKONCJUSZ, KLAUDIAN, SYDONIUSZ APOLINARIS, *Epitalamia antyczne*), tłum. i oprac. M. Brożek, uzupełnił i do druku przygotował J. Danielewicz, Poznań 1999.
- Św. AUGUSTYN, *Mowa 340A: O święceniach biskupa*, tłum. T. Gacia w: *In vinculo communionis. Księga Jubileuszowa ks. bpa K. Ryczana*, Kielce 1999.
- Żywot i pisma św. Bazylego Wielkiego* (tom zawiera: BAZYLI: *Reguły dłuższe, O wierze, O sędzie Bożym*), tłum. J. Naumowicz, oprac. J. Masiejuk, red. M. Jakimiuk, Hajnówka 1999.
- MARIUSZ WIKTORYN, *Hymny o Trójcy Świętej*, tłum. i opr. T. Stępień, STV 38 (1999) 2, 7-26.
- PATRYK, *Wyznanie*, tłum. Kazimierz Panuś w: Thomas Cahil, *Jak Irlandczycy ocalili cywilizację*, tłum. A. Barańczak, Poznań 1999, 235-256.
- BOECJUSZ, *Traktaty teologiczne (W jaki sposób Trójca jest jednym Bogiem, a nie trzema bogami?; Czy nazwy Ojciec, Syn i Duch Święty orzekane są o Bogu w sposób substancjalny?; W jaki sposób substancje są dobre w tym, że są, chociaż nie są dobrami substancjalnymi?; O wierze katolickiej; Przeciw Eutychesowi i Nestoriuszowi)*, tłum. Rafał Bielak, Agnieszka Kijewska, wyd. Antyk, Kęty 2001.
- BOECJUSZ, *O pocieszeniu, jakie daje filozofia*, tłum. W. Olszewski, Warszawa 1962.

BOECJUSZ, *W jaki sposób substancje są dobre w tym, czym są, chociaż nie są dobrami substancjalnymi? (Księga o hebdomadach)*, w: *Studia wokół problematyki esse* (Tomasz z Akwinu i Boecjusz), tłum. J. Gułkowski, t. 1, Warszawa 1976, s. 197-209.

Filokalia. Teksty o modlitwie serca, przekład i opr. ks. J. Naumowicz, Kraków 1998.

SEDULIUS CAELIUS (SEDULIUSZ), *Dzieła wszystkie*, tekst łac.-pol., tłum. ks. H. Wójtowicz, Lublin 1999.

PROKLOS, *Elementy Teologii*, tłum. R. Sawa, przedmowa prof. Maria Dzielska, wyd. AKME, Warszawa 2003.

Dzieje Świętego Tomasza Apostoła, tłum. i wstęp Luiza Rzymowska, Wyd. Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 2002 (seria Księgi Osobliwe).

Wizja Adamnana, tłum. J. Sokolski, Wyd. Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 2002. (seria Księgi Osobliwe).

GRZEGORZ Z TOURS, *Historie. Historia Franków*, wstęp, opr. i kom. Dariusz A. Sikorski, tłum. Kazimierz Liman, ks. Teofil Richter

NOWACJAN, *O widowiskach*, przekład zbiorowy pod red. Jakuba Pigionia, Meander 57(2002)1,69-75.

Św. AUGUSTYN, *Pisma św. Augustyna o małżeństwie i dziewictwie. Przekład i komentarz (Wartości małżeństwa, O świętym dziewictwie, O doskonałym wdowieństwie, Cudzołóżne małżeństwa, O powściągliwości, Małżeństwo i pożądlivość)* redakcja: Augustyn Eckmann, tłumacze: W. Eborowicz, R. Bobel, H. Bojko, T. Gacia, M. Cieśluk, S. Laskowski, K. Kościelniak, Lublin 2003.

MAREK DIAKON, *Żywot św Porfiriusza, biskupa Gazy*, tłum. I. Milewski, Gdańsk 2004 (Christianistas antiqua, Fontes 1).

XIX. ANTOLOGIE I FRAGMENTY

Anglia, Szkocja, Irlandia. Teksty źródłowe do historii Kościoła i patrystyki, opr. A. Bober, Lublin 1991.

Bober A. SJ, *Światła ekumeny. Antologia patrystyczna*, Kraków 1965.

Dom Pierre-Patrick Verbraken OSB, M. Starowieyski, *Ojcowie Kościoła. Panorama patrystyczna*, Warszawa 1991.

Komentarze do Modlitwy Pańskiej greckich Ojców Kościoła IV- V w., redakcja K. Bielawski Kraków 1995.

Komentarze do Modlitwy Pańskiej łacińskich Ojców Kościoła IV- V w., redakcja K. Bielawski Kraków 1994.

Konkordancja z dzieł Ojców św. i pisarzy Kościoła, przetłumaczył i porządkiem abecedowym ułożył x. J. Zieliński, Poznań 1908.

Marie-Anne Vanier, *Bóg Ojciec. Tajemnica miłości. Ojcowie Kościoła o Bogu Ojcu*, wydanie polskie przygotowali M. Starowieyski, J. Naumowicz, Warszawa 1999.

Marie-Anne Vanier, *Trójca Święta. Tajemnica jedności. Teksty z Tradycji*, wydanie polskie przygotowali i rozszerzyli ks. M. Starowieyski i ks. J. Naumowicz, Warszawa 2000.

Maryja w pamięci Kościoła (Orygenes: *Magnificat*, Cyryl Aleksandryjski: *Ku czci Bogarodzicy*, Efreem: *Ku chwale Bożej Rodzicielki, Dziewicy Maryi*; Ewa i Maryja, Roman Piewca: *Maryja pod krzyżem*, Jan Damasceński: *Wniebowzięta; Akathistos*; Beda Czcigodny: *Nawiedzenie Najświętszej Maryi Panny*, Anzelm: *Na uroczystość Jej Zwiastowania; W uroczystość Jej Zrodzenia; W uroczystość Jej Wniebowzięcia*), tłum. W. Kania, opr. J. Królikowski, Tarnów 1999.

Maryja w tajemnicy Kościoła, red. S. C. Napiórkowski, S. Longosz, Niepokalanów 1997.

Michalski M., *Antologia Literatury Patrystycznej*, t. I, Warszawa 1975.

Myśli św. AUGUSTYNA, wybrał S. Bros, Poznań 1935, reprint: Poznań 1997.

- Ojcowie Kościoła greccy i syryjscy o Matce Bożej*, tłum. wstęp i opracowanie W. Kania, Niepokalanów 1981.
- Ojcowie Kościoła łacińscy o Matce Bożej*, tłum. W. Eborowicz, W. Kania; wstęp W. Kania, Niepokalanów 1981.
- Ojcowie Kościoła. Rodzina ani od świata zbyt oddzielona ani obca radości zbawienia*, wybór i opracowanie E. Stanula i P. Pachciarek, Warszawa 1995 (jest to wybór niezwykle ciekawych cytatów Ojców na temat wskazany w tytule - niestety bez dokładnych lokalizacji).
- Ojcowie wspólnej wiary. Teksty o Matce Bożej (w. VIII – XI)*. Wstęp i tłum. W. Kania, Niepokalanów 1986.
- Ojciec nasz w katechezie starożytnej (Tertulian, Cyprian, Orygenes, Cyryl Jerozolimski, Grzegorz z Nisy, Ambroży z Mediolanu, Teodor z Mospuesti, Augustyn, Laudy św. Franciszka z Asyżu)*, tłum. z j. włoskiego R. Szmydki, wstęp i biografie F. Drączkowski, Lublin 1995.
- Pietras H., *Dzień święty. Antologia tekstów patrystycznych o świętowaniu niedzieli*, Kraków 1992.
- Szram M., *ORYGENES o kapłaństwie. Antologia tekstów*, Olsztyn 1998.
- Św. AUGUSTYN, *Modlić się psalmami*, wstęp i tłum. J. Sulowski, (jest to krótki wybór z *Objaśnień Psalmów* uporządkowany tematycznie, bez podanych lokalizacji) Kraków 2000.
- Św. IRENEUSZ, *Adversus haereses* 4.37 w: J. Słomka, *Ojcowie dzisiaj czytani* (rozdział: *Stare prawo wolności człowieka*), wstęp i tłum. J. Słomka, Łódź 1995.
- Wieczera Mistyczna. Anafory eucharystyczne chrześcijańskiego Wschodu*, wybór, wstęp, przekład i przypisy H. Paprocki, Warszawa 1988.
- Dzieje Świętego Tomasza Apostoła*, Przekład z j. greckiego, wstęp i przypisy L. Rzymowska, Wrocław 2002.

XX. TŁUMACZENIA KS. WINCENTEGO MYSZORA

Sporządzone na podstawie bibliografii umieszczonej pod adresem:
<http://www.wtl.us.edu.pl/>

- Apokalipsa Pawła*, wstęp, przekład z koptyjskiego, *Studia Theologica Varsaviensia* 10,1 (1972), 163-170.
- Ewangelia według Tomasza*, wstęp, przekład z koptyjskiego, (przy współpracy A. Szczudłowskiej), *SSHT* 5(1972), 19-42.
- Ewangelia Marii*, wstęp, przekład z koptyjskiego, *Studia Theologica Varsaviensia* 13,2 (1975), 149-160. Na tropach tajemnej wiedzy, *Znak* 152, Tom 27 (1975) 655-687. Przedruk [w:] G. Quispel, *Gnoza*, Warszawa, Pax 1988, 11-51.
- Apokryficzny list Jakuba*, wstęp, przekład z koptyjskiego, *Znak* 275, tom 29(1977), 568-578.
- Dzieje Piotra*, wstęp, przekład z koptyjskiego, *Studia Theologica Varsaviensia* 15,2 (1977), 169-175.
- Poimandres*, wstęp, przekład z greckiego, *Studia Theologica Varsaviensia* 15,1 (1977), 205-216.
- Corpus Hermeticum IV*, wstęp, przekład z greckiego, *Studia Theologica Varsaviensia* 16,1 (1978), 184-196.
- Corpus Hermeticum VI i VII*, wstęp, przekład z greckiego, *Studia Theologica Varsaviensia* 16,2 (1978), 241-247.
- Teksty z Nag Hammadi*, Warszawa, ATK 1979, ss.332, wstęp, tłumaczenie z koptyjskiego, komentarze, przy współpracy A. Dembskiej (Zawiera polskie tłumaczenia: *Apokryficzny List Jakuba, Ewangelia prawdy, Wypowiedź o zmartwychwstaniu, Ewangelia Tomasza, Ewangelia Filipa*); część przedrukowana [w:] *Apokryfy Nowego Testamentu*, red. M. Starowieyski, tom I, Lublin 1980, 121-137).
- PSEUDOCYPRIAN**, Najstarsza łacińska homilia, wstęp, przekład z j. łacińskiego, *Studia Theologica Varsaviensia* 17,2 (1979)247-255.

- Corpus hermeticum XIII*, wstęp, przekład z greckiego, *Studia Theologica Varsoviensia* 17,1 (1979), 245-256. Wstęp i komentarz, *Herakleon*, fragmenty (tłum. S. Kalinkowski), *Studia Theologica Varsoviensia* 18,2(1980), 265-298.
- Oda o Norei*, wstęp, przekład z koptyjskiego, *Studia Theologica Varsoviensia* 24,1(1986), 197-203.
- Melchizedek*, wstęp, przekład z koptyjskiego, *Studia Theologica Varsoviensia* 24,2(1986), 209-225.
- Świadectwo prawdy*, wstęp, przekład z koptyjskiego, *Studia Theologica Varsoviensia* 25,1(1987), 199-233.
- Wprowadzenie i wybór tekstów gnostyckich w: G. Quispel, *Gnoza*, tłum. B. Kita, Warszawa, Pax 1988, 11-51; 155-196.
- Teonasa Aleksandryjskiego list przeciw manichejczykom*, Pap. Rylands 486, wstęp i przekład, *Vox Patrum*, 15(1988), 1023-1026.
- Ewangelia Tomasza*, tekst koptyjski, tłumaczenie polskie, wstęp i indeks ważniejszych pojęć (przy współpracy A. Dembskiej), Katowice, Verbum 1992, ss. 67.
- Dzieje Piotra i dwunastu Apostołów* (Nag Hammadi VI,1 p.1,1-12,22), wstęp, przekład z koptyjskiego, komentarz, *SSHT* 29(1996), 296-302.
- Księga Tomasza*, Nag Hammadi II,7, wstęp, przekład z koptyjskiego, komentarz, *SSHT* 30 (1997), 221-231.
- List Piotra do Filipa, Epistula Petri ad Philippum* (Nag Hammadi VIII,2), *Vox Patrum* 17 (1997), z.32-33, 419-423.
- Apokalipsa Piotra* (Nag Hammadi VII,3 p. 40,13-84,14) wstęp, przekład z koptyjskiego, komentarz, *SSHT* 31(1998), 315-329.
- Pierwsza i Druga Apokalipsa Jakuba z V Kodeksu z Nag Hammadi*, *SSHT* 33 (2000), s. 57-76.
- Apokryf Jana* (Wstęp i tłumaczenie z koptyjskiego wersji z NHC II). *SSHT* 35 (2002) z.1, s.73-89.
- Dialog Zbawcy* (Wstęp i tłumaczenie z koptyjskiego wersji z NHC III,5). *SSHT* 36 (2002) z.2, s.490-503.

XXI. Przekłady ks. Rafała Zarzecznego SJ

Sporządzone na podstawie bibliografii umieszczonej pod adresem:

(<http://www.jezuici.pl/~rzarzecz/bibliografia.htm>)

1. [*Etiopski hymn ku czci Najświętszej Maryi Panny*] [rkp. nr 1 z kolekcji É. Delorme; wyd. S. Grébaut, "Revue de l'Orient Chrétien" 18 (1913), ss. 121-122]; przekład z j. etiopskiego i komentarz, "Przegląd Powszechny" 11 (2000), s. 153.
2. [*Krótką historia o Salomonie i królowej Saby*] [rkp. nr 3 z kolekcji Delorme; wyd. É. Delorme, "Revue de l'Orient Chrétien" 17 (1912), ss. 315-318]; przekład z j. etiopskiego i komentarz, "Przegląd Powszechny" 12 (2000), ss. 283-284.
3. Rewizja przekładu (współpr.), Ambrozjaster, *Komentarz do Listu św. Pawła do Rzymian*; tłum. J. Sulowski (Źródła Myśli Teologicznej, 19), WAM Kraków 2000.
4. *Wniebowstąpienie Izajasza, tekst etiopski*; wstęp, przypisy i opracowanie, w: M. Starowieyski (red.), *Apokryfy Nowego Testamentu*; t. 3: *Listy i apokalipsy chrześcijańskie*, WAM Kraków 2001, ss. 134-163.
5. *Wniebowstąpienie Izajasza, fragment grecki*; wstęp, przekład z j. greckiego i przypisy, w: M. Starowieyski (red.), *Apokryfy Nowego Testamentu*; t. 3: *Listy i apokalipsy chrześcijańskie*, WAM Kraków 2001, ss. 163-168.
6. *Modlitwa o Bożą opiekę* [papier. ME Gizah 10263; wyd. Ch. Wessely, "Patrologia Orientalis" t. 18, z. 3, Paris 1924, ss. 405-406]; przekład z j. greckiego i komentarz, "Przegląd Powszechny" 1 (2001), ss. 9-10.

7. *Modlitwa o zrozumienie Słowa Bożego* [fragm. homilii św. Jakuba z Sarug "O dwóch ptakach"; rkp. Vat. syr. 117, f. 440^r – 442^v; wyd. P. Bedjan, *Homiliae selectae Jacobi Sarugensis*, t. III, Paris 1907, ss. 224-241]; przekład z j. syryjskiego i komentarz, "Przegląd Powszechny" 2 (2001), ss. 137-140.
8. *Modlitwa błogosławieństwa chleba i wina* [rkp. Griaule 69, fol. 2^r; wyd. S. Grébaut, *Deux formules de bénédicité*, "Aethiopica" 3 (1935) 2, ss. 52-53]; przekład z j. etiopskiego i komentarz, "Przegląd Powszechny" 3 (2001), ss. 267-268.
9. *Homilia paschalna z V wieku* [Hezychiusz z Jerozolimy, *Pierwsza homilia paschalna* (CPG 6567); wyd. M. Aubineau, *Homélie pascales* (SCh 187), Paris 1972, ss. 62-68]; przekład z j. greckiego i komentarz, "Przegląd Powszechny" 4 (2001), ss. 11-14.
10. *Maryja pełna chwały w synaksariach etiopskich* [na dzień 16 *nahasê*: Wniebowzięcie NMP; wyd. I. Guidi, *Le sanaxaire éthiopien*, "Patrologia Orientalis" t. 9, ss. 335-340]; przekład z j. etiopskiego i komentarz, "Przegląd Powszechny" 5 (2001), ss. 139-141.
11. *Modlitwa do aniołów z IV wieku* [wyd. Ch. Wessely, "Patrologia Orientalis" t. 18/3, Paris 1924, s. 408]; przekład z j. greckiego i komentarz, "Przegląd Powszechny" 6 (2001), ss. 269-270.
12. *Modlitwa świętego Efrema Syryjczyka* [S.Ephraem, *Sermo de Confessoribus*, 176-194, w: T.J. Lamy (wyd.), *Sancti Ephraem Syri Hymni et Sermones*, t. 3, Mechliniae 1889, kol. 647-648]; przekład z j. syryjskiego, "Przegląd Powszechny" 7-8 (2001), ss. 11-12.
13. *Angasa byrhan* czyli *Brama światłości* [frgm. etiopskiego hymnu ku czci Najświętszej Maryi Panny z księgi *Me'eraf*, wyd. B. Velat, "Patrologia Orientalis" t. 34, Paris 1966, s. 69]; przekład z j. etiopskiego i komentarz, "Przegląd Powszechny" 9 (2001), s. 177.
14. *Gnostycka modlitwa dziękczynna z Nag Hammadi* (NHC VI,7,63,33-65,7); przekład z j. koptyjskiego i komentarz, "Przegląd Powszechny" 10 (2001), ss. 9-10.
15. *Etiopska modlitwa egzorcyzmu* [rkp. nr 3 z kolekcji É. Delorme, wyd. S. Grébaut, *Prière pour conjurer les démons*, "Revue de l'Orient Chrétien" 23 (1923), ss. 199-208]; przekład z j. etiopskiego i komentarz, "Przegląd Powszechny" 11 (2001), ss. 145-147.
16. Proklus z Konstantynopola, *Homilia 22: De circumcissione Domini* (CPG 5821) [wyd. M. Aubineau, *Proclus de Constantinople, In illis: "Et postquam consummati sunt dies octo" (Lc 2,21)*, w: *Mémorial André-Jean Festugière* (Cahiers D'Orientalisme 10), Genève 1984, ss. 199-207]; przekład z j. greckiego i komentarz, "Przegląd Powszechny" 12 (2001), ss. 257-277.
17. Pseudo-Marek Ewangelista, *Apokryficzny żywot świętego Jana Chrzciciela* (BHG 834; ClApNT 181) [wyd. F.Nau, *Analyse des manuscrits grecs Palimpsestes Paris, suppl. 480 et Chartres, 1753, 1754. Histoire de Saint Jean-Baptiste, attribuée à saint Marc l'Évangéliste*, "Patrologia Orientalis" t. 4, Paris 1908, ss. 513-541]; przekład z j. greckiego, wstęp i przypisy, "Vox Patrum" 20 (2000) 38-39, ss. 585-594. Tekst publikowany także w "Studia Bobolanum" (Warszawa) 1/2 (2001), ss. 171-181.
18. *Testament Pana naszego Jezusa Chrystusa w Galilei* (*Testamentum Domini Nostri Jesu Christi in Galilea*; ClApNT 22) [wyd. L. Guerrier, *Le Testament en Galilée de Notre-Seigneur Jésus Christ*, "Patrologia Orientalis" t. 9/3, Paris 1913, ss. 177-187]; przekład z j. etiopskiego, wstęp i przypisy, "Vox Patrum" 20 (2000) 38-39, ss. 595-602.
19. *Modlitwa św. Jana Chrzciciela* [fragm. "Świadectwa, czyli narodzenia i ścięcia świętego Jana Poprzednika i Chrzciciela", wyd. F. Nau, *Analyse des manuscrits grecs Palimpsestes Paris, suppl. 480 et Chartres, 1753, 1754. Histoire de Saint Jean-Baptiste, attribuée à saint Marc l'Évangéliste*, "Patrologia Orientalis" t. 4, Paris 1908, s. 533]; przekład z j. greckiego i komentarz, "Przegląd Powszechny" 1 (2002), ss. 9-10.
20. *Litania do bóstwa Jezusa Chrystusa* [rkp. BN de Paris, ms. Griaule n. 278; wyd. S. Grébaut, "Aethiopica" 3 (1935) 2, s. 80], przekład z j. etiopskiego i komentarz, "Przegląd Powszechny" 2 (2002), ss. 149n.
21. Jan z Berytu, *Homilia paschalna* (*In resurrectionem Salvatoris*) [wyd. M. Aubineau, "Sources Chrétiennes" t. 187, ss. 296-298], przekład z j. greckiego i komentarz, "Przegląd Powszechny" 3 (2002), ss. 287n.

22. *Żywot Adama i Ewy według synaksariów etiopskich* [wyd. "Patrologia Orientalis" t. 46/4 (208), Paris 1995, ss. 509-513]; przekład z j. etiopskiego i opracowanie, "Przegląd Powszechny" 4 (2002), ss. 9-13.
23. *Etiopski hymn przed wizerunkiem Maryi* [wyd. A. Roman, *Une hymne du Nagara Maryam*, "Revue de l'Orient Chrétien" 23 (1922-1923), ss. 416-426], przekład z j. etiopskiego i komentarz, "Przegląd Powszechny" 5 (2002), ss. 153n.
24. *Modlitwa niedzielna z IV wieku* [wyd. "Patrologia Orientalis" t. 18, Paris 1924, ss. 441-443]; przekład z j. greckiego i komentarz, "Przegląd Powszechny" 6 (2002), ss. 305n.
25. *Hymn koptyjski o Ukrzyżowaniu Pańskim*; przekład z j. koptyjskiego i komentarz, "Przegląd Powszechny" 7-8 (2002), ss. 11-12.
26. *Hymn św. Pawła z "Męczeństwa św. Pelagii z Cezarei", zwanego też "Listem św. Pelagii"* [*Narratio de leone baptizato (Epistula Pelagiae) aethiopice*; ClApNT 221.VI; BHO 890; wyd. E.J. Goodspeed, *The Epistle of Pelagia*, "The American Journal of Semitic Languages and Literatures" 20 (1903-1904), ss. 95-108]; przekład z j. etiopskiego i komentarz, "Przegląd Powszechny" 9 (2002), ss. 193-194 [całość tekstu w przygotowaniu]
27. *Oda Salomona XI* [wyd. M. Testuz, *Papyrus Bodmer X-XII*, Genewa 1959, ss. 47-69]; przekład z j. greckiego i komentarz, "Przegląd Powszechny" 10 (2002), ss. 9-10.
28. *Fragment Liturgii koptyjskiej Dwudziestu Czterech Starców Apokalipsy* [wyd. S.Gadelee, *Parerga coptica I: De XXIV Senioribus Apocalypticis et nominibus eorum*, Cantabrigiae 1912] przekład z j. koptyjskiego i komentarz, "Przegląd Powszechny" 11 (2002).
29. *Legenda grecka o męczeństwie proroka Izajasza* (ClApNT 316; BHG 958); przekład z j. greckiego, wstęp i opracowanie, "Studia Bobolanum" (w druku).
30. *Męczeństwo Pilata* [*Homilia de morte Pilati sive Martyrium Pilati*; ClApNT 75]; przekład z j. etiopskiego, wstęp i opracowanie, "Vox Patrum" (w druku).
31. *Teodot z Ancyry, Homilia wygłoszona na Soborze Efeskim (431), zachowana w języku etiopskim* (CPG 6132), przekład z j. etiopskiego, wstęp i opracowanie, "Vox Patrum" (w druku).

XXII. Tłumaczenia w przygotowaniu, patrz:

<http://www.cyf-kr.edu.pl/~zjpietra/tlumaczenia.htm>